AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 26 | PHONE PARK 6407. | WORCESTER, MASS. 25 d. birželio (June), 1925 metai | KAINA 5 CENTAI | Vol. XI.

AKMENINĖS ANGLYS ATRASTA LIETUVOJE - GEROS ŽINIOS.

Chinai kelia maištą prieš svetimšalius. Amundsenas sveikas—gyvas. Chinai savo legaciją Paryžiuje privertė pasirašyt. Ispanai su prancuzais susitaikė. Dawes'o planu džiaugiasi vokiečiai. Jugoslavai protestuoja prieš austrus už palaikymą bolševikų. Riaušės Prancijos parlamente.

AKMENINĖS ANGLYS LIETUVOJE

Antanavo valsčiuje, Mariampolės apskričio, ukininkas gręsdamas šulinį, įgręžęs 9 sieksnius į žemę ir toliau negalint gręšt, tapo atkasta ir rasta anglys, kurias kalvis iš mėgino ir atrado esant akmeninėmis anglimis.

Apie Gudden-Gudus, Klaipėdos krašte ukininkai ardami išaria anglys. Kas parodo, kad Lietuvoje anglies yra tik reikia geologiškai ištikt kur ir kiek anglies yra.

Ištyrus gerai žemę Lietuvoje visko rastusi, bet ištyrimui reikia padėt daug truso ir pinigo, ko Lietuvos valdžia dabar neturi. Amerikiečiams verta tvert vieną didelę draugiją Amerikoje, kuri pagelbėtų Lietuvos valdžiai visokiuose dalykuose pasidarbuot ir apvertint kas tikrai yra Lietuvoje.

ĮSIVERŽĖ Į KINIJOS PASIUNTINYBĖS KAMBARIUS

Paris, birželio 21. — Šimtas jaunų kiniečių po vieną įėjo į Kinijos legacijos namus tarp 4 ir 5 val. popiet, išsiskirstė po visą namą ir paskiau įsiveržė į ministerio Tcheng—Loh raštinę. Grąsinimu privertė ministerį pasirašyt keturius dokumentus: 1) proklamaciją simpatijos Kinijos darbininkams; 2) telegramą anglų laikraščiui su persergėjimu nustot varius kampaniją del imperialistiško Anglijos nusistatymo Kinijoj; 3) laišką Kinijos premierui, pareiškiantį, kad visi Francijos kiniečiai yra prisirengę stot į karą prieš svetimžemius; ir 4), laišką francuzų policijai užtikrinantį įsiveržėlių neliečiamybę. Nepaisant to užtikrinimo, manifestacijos vadas tapo areštuotas.

JOFFRE SUNKIAI SERGA

Paris, birželio 21.—Maršalas Joffre, kuris sirgo šalčiu, pablogėjo, ir, del jo senatvės, nesitikima, kad pasveiks. Oficialio pranešimo del jo sveikatos stovio dar nėra.

SUSITAIKĖ KARĖS DARBE

Madrid, Ispanijoje. Birželio 22 d. žinios praneša, kad ispanai ir prancuzai pasirašė sutartį, uždėt blokadą, prieš Morokos sukilėlius ant jurių ties Moroko pakraščius. Blokadą laikys ispanų ir prancuzų laivynai tik atskirą savo komandą. Blokada prižiurės, kad nebutų vežama karės reikmenys Moroko pasikėlėliams.

MOROKKOS FRONTAS VĖL VEIKLUS

Paris, birž. 23.—Po kelių dienų tylos, Morokkos frontas vėl pasidarė veiklus. Francuzai turi gana geras pasekmes, nors rifai stipriai atsilaiko. Orlaiviai bombardavo 10 vietų, kur rifai buvo labiausiai susispietę.

Nepatvirtinti gandai atsirado, buk Abd-el-Krimas buvo nukautas kovoje. Jo pasekėjai nusiminę tais gandais. Pasitikėtinų informacijų negalima gaut.

ITALIJOS LIRA PUOLA

Roma, birž. 17.—Pasirodė didelis susirupinimas Italijos finansierių ir valdininkų tarpe, del liros kurso nuolatinio puolimo. Liros vertė taip nupuolė, kad galima gaut 26.25 už dolerį. Tai žemiausis kursas per penkius metus. Oficialai ramina, sakydami, kad krizis yra laikinas, praeis, ir lira atgaus savo pilną vertę. Morgan bankos paskola tik laikinai buvo sulaikius kurso puolimą.

DAWES'O PLIANAS PASEKMINGAS

Berlinas, birž. 17—S. Parker Gilbert, Amerikos generalis reparacijos agentas, pateikė raportą šešių mėnesių nuo rugsėjo pereitų metų iki bal. 30, šių metų, kuriame su dideliu entuziazmu išreiškiama nepaprastas pasisekimas vykdyme Dawes'o pliano Vokietijoj. Išmokėta 620,689,419 markių skolų. Užsitikėjimas ir noras prie sąlygų įsigyvuoja.

NORI IŠVEŠT 10,000 ARMENŲ IŠ GREKIJOS

Tiflis, birželio 17.—Tautų Lygos Tarptautiška Tyrimo Komisija, vedama Dr. Fridtjof Nansen, laikė konferenciją su Trans-Kaukazo valdyba del kolonizavimo Sovietų Armenijoj armenų pabėgėlių, dabar esančių Grekijoje. Del pradinio išbandymo bus atvešta 10,000 armenų. Komisija praleis mėnesį laiko studijuodami ukio ir žemės padėtis.

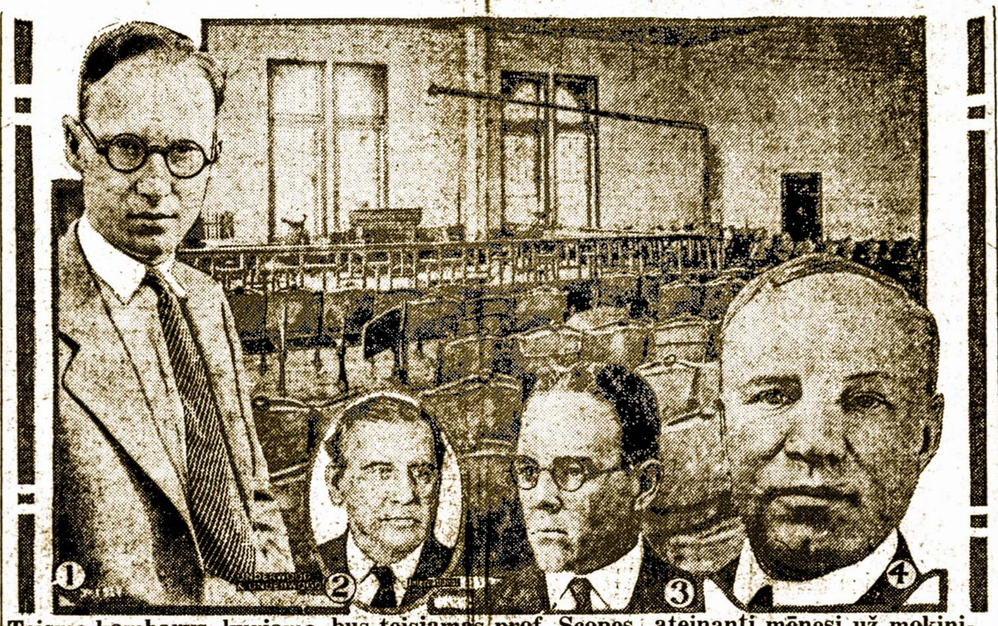

Teismo kambarys, kuriame bus teisiamas prof. Scopes, ateinantį mėnesį už mokinimą mokinių pagal Darvino teoriją, iš ko žmogus išsivystęs, arba, evoliucijos mokslo. Miestelis Dayton, Tennessee, Rhea apskritis. Paveikslai matosi (1) J. T. Scopes, (2) J. K. Godsey, advokatas, (3) S. K. Hicks, vietinis apskričio advokatas, (4) teisėjas J. T. Raulston.

FRANCUZIJOS PARLAMENTE TRUKDYMAI

Francuzų premieras Painleve atsilankęs ant karės fronto, atrado, kad rifai ir Francijos komunistai ar ne viena ranka yra. Sugrįžęs nuo karės fronto nenorėjo, kad jo datirtų žinių komunistai išgirstų. Todel komisija perėjo į kitą ruimą, į kurį komunistų neįsileido. Komunistai pradėjo duris verst, iš to kilo ermidelis. Policija komunistus apmalšino. Taip partijos savo šaliai tarnauja: vieni rupinasi apie jos gerovę, kiti priešingai elgiasi.

JUGOSLAVAI PROTESTUOJA PRIEŠ AUSTRIJĄ

Belgrad, Jugoslavijoje. 17 dieną birželio jugoslavai pasiuntė protestą Austrijos valdžiai už leidimą ant savo teritorijos, daryt visokias sutartis komunistams, kurie turėdami keletą organizacijų ir su pagelba Sovietų pasiuntinybės, planuoja kaip nuverst Balkanų valstybes. Austrija likus apdraskyta buvusios karės, matomai leidžia ir kitiems pražutį pasiekt, todel ten ir verda komunistiški sumanymai.

MUSSOLINI VALDYS SU GELEŽINE RANKA

Roma, birž. 22.—Antra perversmė Facistų revoliucijos pasirodė, kuomet facistų valdyba perleido visą eilę svarbių bilių ir teisių, Mussolinio pateiktų. Lieka juos perleist per senatą, Facistų valdžia bus įvykdinta ant tokios papėdės, ir Mussolini valdys su geležine ranka. Mussolini yra tikras, kad senatas priims bilius, nes didžiuma jų yra jo pritarėjai. Prie šių permainų, norima pakeist ir konstituciją, pagerinant ją ir išmetant kaip-kuriuos punktus.

AŠTUONI ŠVENTI IŠ AMERIKOS

Roma, birželio 21.— Tapo pašvęsti aštuoni jezuitai, kurie pirmi atkeliavo į Ameriką platint krikščionybę tarpe indijonų. Jų vardai ir pavardės sekanti: John D. Brebeaux, Gabriel Lalamont, Anthony Daniel, Charles Garier, Noel Charbaner, Isak Jogues, Rene Goupil, John De La Lande. Prie pašventinimo buvo ir Kanados pelegrimai nuvažiavę į Romą.

KARALAITIS JOHANNESBURGE

Johannesburg, birž. 22. — Milžiniška minia pasitiko Anglijos karalaitį. Johannesburgo turtuoliai ir biznieriai padėjo daug pinigų karalaičio priėmimui ir teikimui jam dovanų.

PRAMONĖ ANT JURIŲ NUPUOLUS

Brussels, Belgijoje. Birželio 22, čionai laikomas tarptautiškas kongresas Chamber of Commerce. Anglų atstovas Sir Alan G. Anderson sako, kad pramonė laivų kompanijų ant jurių labai nupuolus. Ypatingai valdžios, kurios laiko savo laivynus prakišo daug pinigų. Australija turi nuostolių ant 11 milijonų svarų, Suvienytų Valstijų valdžia pridėjo 34 milijonus svarų, Kanada turi 6,250,000 svarų nuostolių ir Francija 3,500,000 svarų. Privatinės kompanijos dar šiaip taip laikosi, o valdiškos žudo pinigus.

CHINAI DAR STRAIKUOJA

Shanghai, Chinijoje. Visa laiką žinios praneša apie chiniečių neramumą. Chang-Kiang, jie sugriovė anglų ir japonų dirbtuves. Visuomeniška straiką šaukiama Kantone ir agitacija eina Tien-Tsin mieste. Su tokiomis žiauriomis straikomis chinai žudo savo duoną ir šalį. Chinų valdžiai straikas yra naujiena, todel valdžia jų nemoka iš savo šono keravot. Bet kitos šalis už savo skriaudas irgi nedovanos.

FALŠYVI PINIGAI

Insp. McGrath iš Department of Justice paskyrė žmogų sugaudyt falšyvas dešimtines, kurios dabar cirkuliuoja Worcestery. Jos turi numerius B—25109162 B ir A—4435677 A.

MOTERIS APLEIDŽIA CANTON

Hong-Kong.—500 svetimšalių moterių ir vaikų apleido Shameen, arti Canton, ir Anglijos laivu išplaukė į Hong-Kong. Kiniečiai laikė demonstraciją prie Shameen. Anglijos ir Francijos kareiviai, kurie saugoja Anglijos koncesijas, atsuko šautuvus į juos. Daug sužeistų, ir vienas francuzas pirklis užmuštas.

COOLIDGE PERSIKRAUSTĖ

Trečiadienyj, Coolidge su visu savo štabu atvyko į "vasarinį Baltajį namą" Swampscotte. Partija keliavo specialiu traukiniu iš Washington'o. Visu keliu traukinis buvo kuogeriausiai prižiurimas. Stotys, kuriose traukinis stojo, buvo policijos ir kareivių saugojamos.

HINDENBURGAS PANIEKINO EITELĮ

Berlin, birž. 23.—Prezidentas Hindenburgas paniekino buvusio kaizerio sunų Eitel Friedrich, uždrausdamas jam imt dalyvumą Šv. Jono Ordeno Riterių įšventinime kaipo vadui ir rėmėjui. Jo pasielgimas parodo, kad jis tikrai tarnauja respublikai, nes Šv. Jono Ordenas pastaraisiais metais daugiausia darbavos sugrąžinime monarchijos.

FORDAS PAKELIA LAIVŲ DARBININKŲ ALGAS

New York, birž. 23.—Fordo istojimas į laivų biznį sukėlė daugiau įdomumo, negu jo nupirkimas geležinkelio keli metai atgal. Dokumentai pateikti U.S.Laivyno komisijonieriui, parodo, kad adrbininkai ant Fordo tavorinio laivo Oneida gaus didesnę algą negu Amerikos laivų darbininkai—kiti net 100% daugiau.

ARKTIKO SLAPTYBĖ IŠRIŠTA

New York, birž. 23.—Kita Arktiko slaptybė buvo išrišta, kuomet H. A. Snow, tyrinėtojas, sugrįžo po 2-jų metų Šiaurės Polio apielinkių tyrinėjimo. Jisai atrado kunus penkių vyrų, kurie žuvo 1911 metais, Stefansson ekspedicijoj. Tuom laiku, ekspedicijos nariai, paklydę, buvo pasidalinę pusiau—vienas buris, vedamas Stefanssono, pasiekė vietą, o antras buris, vedamas laivo daktaro prapuolė, ir tik dabar surasta, kur jie žuvo.

IŠ VILNIAUS

Gardine areštuotas žydas Rubinnštein, kuris buk bandė parduot Lietuvos žvalgybos nariui dokumentus, parodančius lenkų kariuomenės stovį. Lietuvos šnipas tapo areštuotas.

Vilniuje tapo areštuotas buk Lietuvos šnipas Straškevičius.

Vilniaus Lelevelio gimnazijos atsitikęs skandalas užmušimu mokintojaus per tris mokinius, kurie nedaleisti buvo prie metinių kvotimų, ministerio apšvietos Grabskio yra priskaitomas prie nelaimingų atsitikimų gyvenimo, bet ne reiškia abelno nupuolimo morališkumo ir disciplinos tarpe jaunuomenės.

Vilniaus spaudoje pranešama, kad paskutinėje Genevos Tautų Lygos konferencijoje posėdžiai turėjo trukšmingą budą. Tuose posėdžiuose svarstomi buvo Lietuvos lenkų skundai į Tautų Lygą apie Lietuvos valdžios konfiskavimą jų nuosavybės. Kuomet Lietuvos atstovas p. Zaunis mėgino per dvi valandas išaiškint tą dalyką suvertus visą kaltę ant Lietuvos tautų mažumos neteisingų apkaltinimų Lietuvos valdžios, pakilo toks triukšmas, kad posėdis pavirto į barnio verpetę ir turėjo but pertrauktas.

Vilnius. Lelevelio gimnazijos atsitikimas davė progą surast Vilniuje kelias slaptas jaunuomenės organizacijas, susitvėrusias nemorališkam tikslui. Pareitais metais buvo susekta ir išnaikinta viena tokių organizacijų, kuomet rasta priežastis nusižudymo kelių jaunų mergaičių. Tos organizacijos nariai ir narės daugiausia buvo mokyklų mokiniai ir mokinės.

Vilniuje paskelbta apie Varšavos ministerių tarybos nutarimą, įvest nuo ateinančių naujų metų lietuvių ir baltgudžių kalbas rytų apylinkės pradinės mokyklose. Ministerių taryba nutarė įvest Lietuvos literaturos skyrių prie Krokavos universiteto.

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos geležinkeliai

Paskutinių metų geležinkelių ilgio garvežių ir vagonų skaičiaus augimas atrodo taip:

Normalaus platumo geležinkelių ilgis 1922 metais — 965 kilometrai, 1923 metais —1105 kilom. ir 1924 metais 1141 kilometras. Siaurųjų geležinkelių ilgis 1922 m. —480 kilometrų ir 1923 ir 1924 metais—501 kilometras. Tuobudu kiekvienam 100 ketvirtainių kilometrų Lietuvoje tenka kiek daugiau kaip 2 kilometrai geležinkelio. Geležinkelio stočių vidaus ir pasieninių, iki šiol priskaitoma 121. Normalaus platumo geležinkeliuose garvežių 1923 metų sausio 1 d. buvo 111, 1924 metų tą pat dieną—126 ir 1925 metais — 145. Keleivių vagonų tuo pat metu 1923 metais—197, 1924 m.—238 ir 1925 m. — 260; o prekinių 1923 m. — 2365, 1924 m.—2897 ir 1925 m.—3241 vagonas.

Pervežta keleivių 1922 m. —daugiau kaip du milijonu ir šimtas tukstančių, 1923 metais daugiau kaip du milijonu ir šeši šimtai tukstančių ir 1924 metais nuo sausio iki birželio m.—daugiau kaip pusantro milijono.

Normalaus platumo geležinkeliai davė pajamų: 1923 metais—apie 25 milijonus litų ir 1924 metais apie 30 milijonų litų. Geležinkeliams tačiau bendrai veik tiek pat išleista pinigų. Normalaus platumo geležinkelio tarnautojų 1923 metais buvo 8232 žmonės ir 1924 m. — 6939 žmonės. "Uk. Balsas."

Lietuvos durpynai ir durpės.

Visi stambesnieji durpynai, lygiai kaip ir miškų plotai, yra Valstybės nuosavybė. Durpynai nuomuojami eksploatacijos tikslams privatiniams asmenims, ar bendrovėms įvairaus dydžio plotais. Išnuomuojama nuo 1 —36 metų, imant už kiekvieną kubinį metrą šlapių durpių iškasos nuo 8 iki 30 centų, atsižiurint į durpių rūšį ir durpyno padėtį susisiekimo atžvilgiu. Ši kaina yra pradinė kaina, galutinai nuomos mokesnis nustatomas varžytynėmis.

Bendras tinkančių eksploatacijai durpynų plotas Lietuvoje yra apie 60,000 hektarų. Šlapių durpių visame plote atsirastų apie 2 milijardų kubiškų metrų, arba maždaug 200 milijonų tonų sauso durpių kuro.

Iš visų durpynų Rikyvos pelkė išnuomota Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovei, kuri yra pastačiusi tame rajone elektros stotį Šiaulių miestui ir jo apylinkėms šviest ir Ežerėčio durpynas išnuomotas bendrovei "Ežerėtis," kuri durpių kurą parduoda. Be šitų bendrovių dar Kauno Miesto Valdyba ir kaikurios didesnės Lietuvos plytnyčios valdo durpynus kasdamos durpes mašinomis.

Mažiau miškingose vietose gyventojai savo ukio reikalams kasa durpes rankiniais budais. Reikia pripažint, kad rankiniais budais iškasta durpių Lietuvoje daug daugiau, ne kaip mašinomis. Bet durpių pramonė eina kasdieną didyn, nes kuras Lietuvoje brangus, ir miškų mes ne kažin kiek turime. Reikia tikėtis, kad greitu laiku ir mašinomis bus kasama durpių daug daugiau, nes durpės turi visai apruptą plačią vietos rinką.

Atsižiurint ir į šilumos kiekio išgavimą durpių kuras išeina pigesnis už visą kitą kurą. "Uk. Balsas."

Oras persimainė

Kaunas, 31 gegužės. "Amerikos Lietuviui" buvau rašęs, kad Lietuvoje jau daugiau kaip dvi savaitės pučia sausas šiaur-vakarų vėjas ir nebėra jokio lytaus ir toks oro stovis labai kenkia visokiems augalams. Nuo 25 gegužės oras persimainė gerojon pusėn—butent, kasdien palyja lietus, o kartais ir labai gausingas. Dabar lietus palyja dažnai, betgi tas lietus tankiausiai praeina tik siaurais ruožtais neretai su smarkiomis audromis ir griausmais, o kaikur net su ledais, kurie labai apkapoja rugius ir vasarojų.

Sulyg esamomis žiniomis smarkios su ledais audros yra padariusios daug žalos apie Jurbarką, Mažeikius ir kitur, o apie Rokiškį visai mažai tėra lietaus, kuris labai butų reikalingas vasarojui ir pievoms. Apie patį Kauną tuo tarpu lietaus yra užtektinai, betgi oras labai nepastovus ir dažnai įvyksta staigios permainos—tai karšta, tai vėl labai vėsu.

Kaunietis.

Vaikų koncertas

Kaunas. Antradienio vakare 26 gegužės valstybiniame teatre pradžios mokyklų įvairių tautų mokiniai butent lietuvių, lenkų, vokiečių ir žydų vaikai surengė bendrą mišrų koncertą. Koncerto programa visų paminėtųjų tautų mokiniai kitataučiai padainuodami po vieną-kitą dainelę lietuviškai, atliko savo kalboje. Lietuviai Darželio mokyklos mokiniai be dainų dar gražiai paskambino keletą veikalėlių kanklėmis, ir tas jų kankliavimas į kitataučius padarė gerą įspudį.

Pažymėtina, kad iš kitataučių lietuviškai gražiausiai padainiavo žydukai, kuriems padainiavus "Močiutė mano" dalyvavusioji koncerte publika išreiškė savo pagirimą karščiausiais plojimais. Aplamai imant mišrus keturių tautų vaikų koncertas pavyko neblogai.

Lietuvos sunus.

A. a. M. Valančiaus atminčiai pagerbt paskaitos

Kaunas. Pagerbimui garsaus Lietuvos tėvynainio a. a. Vyskupo Motiejaus Valančiaus asmens ir paminėjimui jo 50 metų mirties sukaktuvėms, kauniškė lietuviškoji visuomenė prieš sekmines ir sekminių pirmą dieną įvairių teatrų salėse bei mokyklose surengė paskaitas. Surengtose paskaitose buvo gana plačiai nušviesta velionies Valančiaus nuveiktieji darbai ir jo padarytieji lietuvių tautai nuopelnai. Šančiuose Darželio mokyklos salėje po paskaitų jauni kanklininkai, tos pačios mokyklos mokiniai, paskambino keletą veikalėlių, kuriais labai patenkino publiką.

Lietuvos sunus.

Didelis automobilis

Kaunas, 31 gegužės. Jau nuo praėjusio rudenio Kauno gatvėmis pasažierių vežiojimui vaikščioja didoki automobiliai—vadinami autobusais, į kuriuos telpa virš 20 žmonių. Gi pastaruoju laiku vienas autobusas pasirodė belakstas gatvėmis dar dvigubai didesnis (6 ratais), į kurį gali tilpt net 50 žmonių. Tokių didelių autobusų greitu laiku busią dar daugiau. Kaunietis.

Įvairios Žinios

AMUNDSEN GRĮŠTA

Oslo, Norvegijoje. Amundsenas su savo ekspedicija, kuris iškeliavo į šiaurės polių, praneša, kad visi gyvi ir sveiki grįšta atgal į Špicbergeną iš kur buvo išvažiavęs su savo draugu Ellsworth mėnesis tam atgal. Del stokos kuro jam nepasisekė dasiekt šiaurės polių, nes bunant 150 mylių nuo poliaus turėjo grįšt. Kelionė buvo pavojinga ir pilna kliučių. Orlaivis turėjo nusileist į vandenį kur prabuvo aštuonias valandas. Kelionė vandeniu tapo sustabdyta užšalusiame kanale. Po 24 dienų kovos su šalčių ir vėjais, baigiant valgį, visi viename orlaivyje buvo išgelbėti per žuvininkų laivą. Jokių salų arti poliaus nesurado. Nežiurint į nelabai pasekmingą kelionę, drąsuoliai nenustojo vilties, kad kitu kart dasiekt polių. Norvegijos karalius ir valdžia pasiuntė R. Amundsenui ir jo draugams pasveikinimą ir laukė sugrįštant į Norvegiją.

Legališkas nuomavimas aliejaus laukų

Chayenne, Wyo. Pagarsėjęs laike pradžios prezidento Coolidge administracijos skandalas apie valdžios neteisingą nunuomavimą didelių aliejaus plotų, taip vadinamas "Teapot Dome" teismo pripažinta teisingu ir legališkai priklauso p. Harry Sinclair.

Vokietija su Francija susitarė

Berlin Vokietijoje. Pramonės sutartis padaryta Francijos ir Vokietijos sulyg kuria Francija galės naudotis Vokietijos pusiau išdirbtu plieno, o Vokietija gaus iš Francijos geležį už tą pat prekę kaip ir kitos šalis. Mano, kad ta sutartis, jeigu pasilaikytų, liktų papėdžiu geresnės sataikos tarpe šių dviejų šalių.

Vyskupų konferencija

Roma, Italijoje. Italų laikraštis Sereno paduoda žinią, kad papa Pius XI ketina šaukt visų šalių vyskupų konferenciją, kurioje bus svarstomi Rymo katalikų bažnyčios svarbiausi reikalai. Konferencija gali prasitęst iki 1927 metų.

Parduoti dailos kuriniai

Paryžius, Francijoje. Išstatyta ant pardavimo Michael Leve kolekcija dailos kurinių, atnešė 4,500,000 fr. pelno. Aukščiausios kainos buvo ant senų piešinių, vieno iš jų kaina, siekė arti pusės milijono frankų. Apart piešinių buvo ant pardavimo brangių Chinijos indų ir senų baldų.

Neims muito

Varšava, Lenkijoje. Lenkų valdžia paskelbė, kad neims muito nuo senų drabužių siunčiančių į Lenkiją giminėms iš Amerikos. Ikišiol mokestis buvo taip aukšta, kad daug žmonių atsisakydavo atsiimt siunčiamas dovanas.

Pirma orlaivio žmogžudystė

London, Anglijoje. Belgrad korespondentas praneša nepaprastą atsitikimą. Turtingas pirklys brangenybių Lasker, važiavo orlaiviu iš Viennos į Budapeštą, turėdamas prie savęs $2,000,000 vertės brangių akmenų. Nesulaukiant orlaivio brolis Laskero davė žinią policijai, kad jieškotų dingusių. Penkiomis dienomis praėjus rasta Laskero lavoną arti Sophronia, Austrijoje. Spėjama, kad Lasker buvo nužudytas orlaivyje per lakuną ir Laskerio sekretorių, kuris kartu su juo važiavo. Išmetę jo kuną turėjo sunaikint ir orlaivį. Laskero sekretorius buk užmušęs ir lakuną, o pats pabėgęs į Bulgariją del saugumo.

Traukinio nelaimė

Brisbane, Australija. Devyni užmušti ir 40 sužeisti, kuomet traukinis tarpe Brisbaine ir Rockhampton išėjo iš vėžių.

Jauni patvirkčliai

Paryžius, Francijoje. Trįs jaunuoliai 15 ir 16 metų buvo policijos sugauti, kuomet apvertė Rodino stovylą mieste, norėjo ją sukapot ir nulupt nuo jos brangius bronzos papuošimus. Jie prisipažino ir prie kitų tam panašių darbų.

Tikėdamas klajonei pralošė

London, Anglijoje. Tulas Londono dentistas uždavęs moteriai "etero," taisė jos dantis. Nuo etero moteris ėmė klajot apie arklių lenktynes, užvardino arklį, kuris jos nuomone turi pralenkt kitus ir išlošt. Dentistas taip įtikėjęs moteries klajonei, kad pasiskolinęs pastatė ant minėto arklio kelis tukstančius frankų. Kaipgi buvo apsivylęs, kuomet arklis pralošė, atbėgęs antras.

Moteris gydėsi saulės spinduliais

Berlinas, Vokietijoje. Aplinkinės gyventojai nusistebėjo pamatę nuogą moterį gulint ant stogo prie pat krašto. Užlipę darbininkai tik-ką spėjo išgelbėt moterį, nes butų nupuolus nuo stogo. Ji buvo besigydžius saulės spinduliais, bet nuo karščio apalpo ir nusirito, butų nupuolus žemėn, bet vandens nubėgimui duda sulaikė ją.

Negirdėta liga

London, Anglijoje. Gustaw Brusch, jureivis, mirė keista liga. Du metai atgal jo kunas pasirodė mėlynas, paskui tapo varinis, prieš mirtį pajuodo kaip negro. Liga niekam nesuprantama buvo ir nesidavė gydymui.

Jaunas kraujas atgaivins senus

Paryžius, Francijoje. Pranešama, kad garsus biologas daktaras Jaworski atgaivino 84 metų Armondą Guillaumin per pervedimą kraujo iš jauno sveiko vyro į jo gyslas. Sulyg dr. Jaworskio tik toks budas gali but pasekmingu pridavimui seniems jėgų. Galima vartot tam tikslui kraują vyrų ar moterų, bet jis turi but vienos rušies su ligonių.

18 šalių pasirašė.

Geneva, Šveicarijoje. Atsibuvusi čia konferencija del nevartojimo nuodingų gazų ir ligų bakterijų laike karo, buvo pasekminga, nes 18 šalių pasirašė po to prižado protokolu. Suv. Valstijos taipgi pasirašė. Yra viltis, kad daugiau šalių tam pritars.

Naujas budas vogimo

Nice, Italijoje. Jules David važiuodamas traukiniu iš Marseilles į Monte Carlo, buvo apvogtas kelionėje. Viskas ką David atsimena, tai aštrų skausmą šone, paskui užmigo, prabudęs nerado pinigų. Jam išvažiuojant arti jo sėdėjo du pasažierai, kurie vartodami hypodermišką, arba įleidimui po oda vaistų adata, apmarino jį ir apvogė.

Apmalšins spaudą

Roma, Italijoje. Priemeras Mussolini šią vasarą neims atostogų, nes labai turi daug visokios rušies valdžios darbo, vienas iš tų darbų bus apmalšinimas prieš fašistus spaudos, kaipo kenkiančia pastovumui ir ramybei dabartinės valdžios. Kitas svarbus darbas bus sutvarkymas skolų ir sataika su Vokietija.

Ispanijos sportas išnyks

Madrid, Ispanijoje. Ispanijos karaliaus šeimyna patarė sustabdymą imtynių žmonių su buliais. Nežiurint, kad tas yra mylimas ir tautiškas ispanų sportas, randa jį žiauriu lygiai del žmonių, kaip ir del gyvulių.

Rusų laivynas

London, Anglijoje. Rusijos Baltiko laivynas po vadovyste gen. Michael W. Frunze, karo komisaro, išplaukė į atviras jures del manevrų.

Nušovė sunų

Paris, Francijoje. Alexis Canorque, išgirdęs kaip jo sunus, vagių šaikos vadas, planuoja papildyt naują vagystę, nušovė jį, paskui pasidavė policijai.

Braner vaikai

Vaikas 11 metų pamatęs, kad jo maža sesukė Helena penkių metų palindo po traukiniu ir traukinis pradėjo judintis eit. Vaikas šoko po karu ir išsitraukė savo sesukę sveiką, nors jam pačiam kojos nykštį nuvažiavo rati. Jam žada suteikt Carnegis herojišką medalį.

Amerikos Žinios

MacMillan iškeliavo

Boston, Mass. Donald B. MacMillan iškeliavo į šiaurės kraštą iš Charlestown, Mass. dienoje sukaktuvių 150 metų mušio prie Bunker Hill. Iš tos priežasties išleistuvės jo buvo labai iškilmingos. MacMillan išplaukė laivu Peary iš Charlestown, apvažinės šiaurės kraštą, stengsis dasiekt Polių ir jeigu viskas eis pasekmingai rugsėjo mėnesyje sugrįš. Nesugrįžus ekspedicijai paskirtame laike orlaivis Los Angeles bus paruoštas jieškot keleivių. MacMillan turi viltį rast šiaurėse nežinomų žemės plotų.

Pasažierė paskendo

New York, N. Y. Gauta žinia per radio nuo laivo Veendam Holland-American linijos, kad 1-mos klesės pasažierė panelė Elizabeth Cromwell važiuojanti Europon atostogosna, įpuolus į vandenį nuskendo. Visos pastangos ją išgelbėt buvo veltui. Manoma, kad be žiurint vandenin, jai galva apsvaigo ir netyčiomis persisvėrė per užtvarą ir įpuolė į jures. 1919 metais dvi giminaitės panelės Cromwell, Raudonojo Kryžiaus seserįs, grįšdamos po karui iš Europos, įšoko į jures ir bangose rado mirtį. Priežastis šios saužudystės nežinoma, spėjama, kad sugadinti karo laukuose nervai.

Mirė senatorius La Follette

Washington, D. C. Senatorius Robert M. La Follette paskutiniais rinkimais buvęs kandidatu ant Suv. Valstijų prezidento, statomas radikalų partijos. Susirgo nuo peršalimo, turėdamas silpną širdį, ligos neatlaikė ir mirė palikęs moterį, du sunu ir dvi dukteri.

Sumažinimas gimdymo

Cincinnati, Ohio. Kunigas Paul Dresser metiniame seime Swedenborg bažnyčios, kalbėjo kaip reikalinga yra gimdymo kontrolė šeimynose. Bažnyčios visuomet nusistatę buvo prieš platinimą gimdymo kontrolės, tai pirmu kart išreikšta tam patarimas. Kun. Dresser tiki į tobulumą ne skaitlingumą šeimynos.

Kudikis atgijo

Oklahoma City, Okla. Kuomet mirusi 16 mėnesių Bertie West buvo laidota į kapus, motinai norint dar kartą pamatyt mirusios veidą, atvožė grabą, mergaitės kakta buvo prakaituota ir širdis iš lėto veikė. Daktarai tikisi, kad gyvens.

Prezidentas keliasi į Naująją Angliją

Washington, D. C. Prezidentas Coolidge su savo šeimyna ir su dideliu pulku valdininkų, detektyvų, sekretorių ir tarnu važiuoja į Swampscott, Mass. kur ketina praleist visą vasarą. Visi valstybės reikalai bus vedami tenai.

Išgelbėjo vaiką

Quincy, Mass. Dvi drąsios moteris ponia J. Devlin ir ponia R. MacAllister išgelbėjo 10 metų vaiką John Glennon nuo mirties, kuomet jo koja įsipainiojo į nukritusią gyvą elektros vielą arti namų ant gatvės. Vaiko motina bandė nuimt vielą, bet išsigandus ir apdegus negalėjo pagelbėt vaikui. Pamatę kas atsitiko, šios dvi moteri su lazdomis po biski atpainiojo vielą ir ištraukė vaiką, kuris nors apdegęs, bet liks gyvas.

Gavo $500 dovaną

Washington, D. C. Iš 2,000,000 mokinių, vaikų ir mergaičių vienuolikos metų Frank Neuhauser iš Louisville, Ky. gavo dovaną $500 auksu už geriausią "spelinimą" arba siliabizavojimą.

Gyvas pas graborių

New York, N. Y. Ponia Louise Boy pagimdė dukterį, kuri atrodė silpna ir tapo tuojaus pakrikštyta. Akušerė pripažino ją už kelių valandų mirusia, įsupo į audeklą ir padėjo ją arti atdaro lango. Už kelių valandų lavonas kudikio buvo nuvežtas pas graborių, įdėtas į grabą ir padėtas ant lentynos. Tulam laikui praėjus, kudikio dėdė atėjo pasiteiraut. Kuomet atidarė grabelį mergaitė suriko ir ėmė mirkčiot. Mėginta atgaivint, bet už dviejų valandų mergaitė numirė. Sveikatos departamentas ėmė tyrinėt tą atsitikimą.

Medžio gaisras

Bayonne, N. J. Apie 125 žmonės liko be pastogės, kuomet užsidegė medžio sąkrova, o nuo jos apie 12 namų aplinkui. Nuostolius apskaito ant $750,000.

Užkietėjimo

Nemažai ivarių ligų paiena tiesioginai nuo užkietėjimo.

SEVERA'S BALZOL

yra labai naudingas gydyme tų ligų ir tom panašų nesmagumų. Patartina vartoti seniems ir nusilpnėjusiems.

Kainos: 50 ir 85 centai

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States $2,50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.
Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas
per
M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Enterned as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga

"Tėvynė," musų S.L.A. organas, jau seniai veda baisią karę prieš Lietuvos valdžią, ją biaurodama ir niekindama vardais tyronų ir kuom tik sumano. Taigi dabar ant galo pradeda plaukt ir bolševikiški protestai. Tai kur musų idealai laisvos Lietuvos nuėjo. Rodos tik keli metai kaip kun. Žilinskas rėdė "Tėvynę". Tad nors mėnesinis laikraštis turėjo savyje tiek meilės prie savo tautos prie savo tėvynės, budavo žmogus perskaitai, kartais ašaras nusišluostai ir lauki tos šviesios dienelės kada musų broliai apsišvies, kada pradės protauti ir kada musų tėvynė paliks liuosa. Sulaukėme, laikai persimainė, Lietuva musų yra laisva. Laisva kalbėt, laisva rašyt, laisva veikt visą tą kas budavoja ir gerina musų šalį. Milžiniški darbai nuveikti musų pasišventusių tautiečių, tą pripažįsta net svetimšaliai, kurie lankėsi tais laikais kada Lietuvos valdžia organizavosi ir apsilanko dabar.

Lietuvos valdininkai neturėdami nė savo teisių, vienok susitvarkė išspręst ir sudaryt padėtį tokią žmonių gvenimui, kuri visgi geresnė kaip Rusijoje, kaip Austrijoje, kaip Lenkijoje. Neturėdama pinigų įsteigt savo valstybę, dirbo dovanai, alkani ir pavargę. Rusai išvežė bankas, vokiečiai apgavo su markėmis, apnuogindami visą šalį. Vienok musų broliai liko gyvi ir išlaikė savo sutvertą valstybę. Jeigu mes norime tautiškos laisvės, tai dabar laikas užmiršt visokius izmus ir įsitikinimus, ir dirbt visiems, kad sutvirtinus Lietuvą.

Bet nespėjus augalui paaugt, prisimetė prie jo amaras, priešai pradeda gręšt iš vidurio. Iš vidurio gręžėjai savo protestuose kalba buk jie protestuoja ir smerkia Lietuvos valdžią už nužudymą šimtų darbininkų. Kur tie darbininkai žuvo, tai nežinia. "Amerikos Lietuvyje" buvo pranešta vieno darbininko iš Kauno, kuris paaiškino ir piktinosi Amerikos bolševikiškais kompromituojančiais protestais.

Galutinai musų Susivienijimas su savo organu pasiėmė atakuot Lietuvą taip biauriai, jog lietuviui nesinori į rankas paimt: "Tėvynė" pilna klerikalų ir krikščioniškos politikos. Straipsniai, kuriuose šmeižiama ne žmoniškai, bet gyvuliškai.

"Tėvynė" matydama, kad protestų pradėjo plaukt iš kuopų dar biauresnių už jo raštą, kuriuos jau pradeda aiškint protestonams, buk ne visi protestai gerai parašyti.

Gerai negerai, jie geresni už tavo raštus "Tėvynėje." Dabar tu jais džiaugkis, nes bolševikai jau padarys kaip jiems patinka. Jie protestuoja,kad ir visus komunistų laikraščius leistų į "Lietuvą," kurių tikslas yra išnaikint netik valdžią, bet ir sistemą ir tikėjimą ir viską. Reiškia jie nori pats valdžioje atsirast, be rinkimų, pats užimt vietas kunigų ir daryt tokį biznį, kokį jie daro Rusijoje. Tokia musų "Tėvynė," kurią leidžia didžiausia organizacija lietuvių Amerikoje. Visiems gerai žinoma, kaip lengva musų lietuvius apgaut su protestais. Daugelis draugijų net savo turtą pražudė, atiduodami bolševikams, kad išgelbėt nežinia kokius darbininkus.

Kaip lengva nubalsuot visai priešingą dalyką, pasirodė andai "Sandaros" apskričio suvažiavime: kada sekretorius buvo užklaustas kodel nėra atskaitų iš dvylikos atskirų dalykų? Reiškia atskaita neišduota pilnai. Tai vienas Worcesterio žurnalistas atsistoja ir įneša buk reikia pagerbt sekretorius už jo gerą pasidarbavimą, ir nubalsuota pagarba, tik patįs nežino už ką. O čia jau susirenka politikierių smetona. Ko-gi galima laukt po S.L.A. kuopas, kur žmonės visai neklauso apie ką klausimas eina.

Broliai turim pabust iš miego, nes mes dar miegame, o ištautėję biznieriai mus prapuldo ir parodo pasauliui, kad mes dar nieko negalim tvarkytis nė savo pašalpinėse draugijose.

DVOKIMAS IŠ BURNOS

Dr. J. J. Kaškevičius, rašo "Laisvėje" apie dvokimą iš burnos. Šiaip taip nusmailina neparodydamas priežasties, nė simptomų. Šita liga labai dručiai tarpe lietuvių išsiplatinus, todel reikia atydžiau dalykas ištirt, o ne siųst pas daktarą. Atėjus pas daktarą, ypač pas Kaškevičių su ja labiau gali apsirkt. Anais metais "Keleivio" korespondentas—daktaras, ta liga sirgo, o pasiklausęs Mockaus blaspemijos gavo konvulsijas, ir taip susirgo, jog niekas negelbėjo, tik Sanctum sanctorum ir permaina klimato.

Šita liga pagaunama nuo kitų su ja sergančių kas klauso prakalbų Pruseikos, Bimbalo, Plumplio, greit užsikrečia, kas Jukelį išgirsta nuo pirmo karto gauna tą ligą, nes tas žmogus kroniškai serga. "Keleivį" porą metų paskaičius ligoniu pastoji, ypatingai veikia ant moteriškos lyties. Jas netik apsirgdina dvokimu iš burnos, bet pabėgimu su ruskiais ir divorskėms, ir kitokiu brudu užleidžia.

Simptomai

Pradeda keikt kiekvieną, kas tik į jų trubą nepučia. Keikia kunigus, tikėjimą, valdžią ir viską be jokio pamato ir priežasties, pradeda keikt kapitalistus, kiekvienas darbo žmogus, kuris kokią pramonėlę turi, jų akyse kapitalistas. Daugelis pradeda apleist savo šeimynas palikdami pačią su mažais vaikais, miesto valdžios globai. Moteriškės pradeda naudotis vadinamaja laisve, pradeda šaipytis, namų reikalus pradeda užmiršt, vaikus apleist, bėgt nuo vyrų (daugiausia su rusais). Keikia ir protestuoja prieš Lietuvos valdžią, užmiršta tėvus, brolius ir seseris Lietuvoje. Ligai besiplatinant, dvokimu iš burnos apserga netik žmonės, bet ir laikraščiai. Paimk dabar "Laisvę", "Vilnį," "Keleivį", ir kitus, ta liga jau užsikrėtusius, greitai pajausi dvokimą iš burnos. Dvokia visoki melai, prakeikimas, apjuodinimas. "Keleivis" apjuodina netik gyvus, bet ir mirusius. Tai yra tikra dvokimo liga.

Organizmas

Vartojant nuolat plaučius prakeikimams, larinxas pailsta. Pasiliuosuoja tamprumas aisopago ir pradeda žmogus kvėpuot iš skrandžio iki rectum, tada dvokimas neapsakomas.

Gyduolė

Neblogam padėjime oilium ricini arba olilium krotonis ir mousolinium pagelbsti. Anais metais valdžia gydė ir su Leavenworthu. Tikra gyduolė, tai transatlanticum linium. Paskutinė geriausia pagydo, nes jau teko sutikt keletas buvusių ligonių, pas kuriuos jokių simptomų dabar jau nėra.

"VILNIES" ATSIDUSĖJIMAS

"Vilnis" savo atsidusėjime sako, kad "Amerikos Lietuvis" vartoja tokius žodžius kaip "šlapianosiai" ir "žalmargės." Prastas iš tamistos redaktorius, kad neperskaitai nė lietuviškų laikraščių. Tai yra žodžiai nukalti "Keleivio" ir aš jam atidaviau. Dar yra keletas, kaip "Mikės" ir kitokie. Pasiimk "Keleivį", ten visą žodyną atrasi.

KALINIAI GAUNA VAKACIJAS

Kaunas, Lietuvoje. Nuteistas keturiems metams sunkiųjų darbų kalėjimo geležinkelio kasininkas Kubiliunas, už norėjimą pasisavint 80 tukstančių litų pereitais metais, dabar gavo 3 mėnesius atostogų iš kalėjimo. Vaikščioja ir didžiuojasi po Kauno gatves. Na, o čia Amerike protestus kelia, kad Lietuvos darbininkai baisiai vargsta kalėjimuose.

Žvilgterėkim savo stubon

Musų laikraščiai tik kvaksi apie Lietuvos negerumus; rezoliucijas tik rašo: kiekvienas "jurgis" išdrįsta kitus mokyt, pats mažiausio supratimo neturėdamas ką jis nori pasakyt.

Nėra įstaigos Lietuvoje, kuri nebutų buvus per amerikiečius nepapurtyta.

Niek prieš tai negalima butų pasakyt, jei pas mus amerikiečius viskas tvarkoje butų. Atpenč, pas mus viskas išdriskusiai, viskas betvarkiai. Neturime savų nė apšvietos, nė pavyzdingų kulturinių įstaigų. Neturime organizacijų, kurios atsidavusiai dirbtų visuomenės labui, apart vienatinės organizacijos Am. Lietuvių Daktarų Draugijos, kuri nepailstančiai darbuojasi žmonių sveikatos srityje. Tai neužginčytas faktas. O kurgi kitos apšvietos ir kulturos įstaigos? Kur S.L.A.? Kur T.M.D.? Kur A.L.T.S.?!

Iš eilės paimkime S. L. A. — Štai mes suskaitom Pild. Taryboj viso septynius asmenis. Suskaitom septynias komisijas, kiekvienoje komisijoje randame po tris asmenis, tai irgi pasidaro 21 asmuo. Viso turime 28 asmenis,—turime savaitinį laikraštį "Tėvynė" ir p- redaktorį. Bet kulturinis apšvietos darbas S.L.A. užmigdytas ir spaudžiamas nematomos rankos.

Sveikatos komisija vienatinė komisija ką veikia. Kurgi kitos komisijos? Kur apšvietos, labdarybės komisijos.

Ir mes akyveizdoje šitos betvarkės savo namuosna, išdrįstame kritikuot Lietuvos valdžią! Ir pabrikuot visokias rezoliucijas! Tai sarmata.

Antra iš eilės organizacija T.M.D.. Kur jos apšvieta—kulturos darbai? Teisingai Akronietis pastebi š.m. 25 n-y "Dirvoje", kad jei ne bendradarbių pranešimai, tai, organo špaltos tik vieno redaktoriaus butų užpildytos. Kur-gi valdybos narių darbas. Ir klausia, kam tokius rinkt, kurie tik vietą užima, o organizacijai nė kiek naudos neduoda.

Trečia iš eilės organizacija A.L.T.S., kurios štabas susideda iš 7 centro narių ir iš penkių komisijų, kur priskaitoma 17 narių; viso 24 nariai ir organas "Sandara" su p. redaktoriu. Na, ir važiuoja! Atsilankius iš Lietuvos gerb. atstovui p. Jonui Makauskui, net maršruto nepajėgė prideramai surengt. Tai štai man sandariečiai. Skamba it tuščia bačka, garsiai, bet apčiuopamo darbo nėra.

Ir šitos organizacijos, kurios nemoka savo namuosna susitvarkyt, šoka tvarkyt Lietuvos... rezoliucijomis!.... Gerbiamieji, ar-gi tai ne savotiškos rųšies "bolševizmas", tik padengtas tautine vėliava, kuri yra šimtą sykių pavojingesnė už raudonąją Maskvos, arba juodąją Romos. Nes lietuvis, matydamas savo tautos vėliavą, iškeltą aukštyn, nusiima kepurę ir smarkiai plakančia širdžia, žiuri ir stebisi apsivylęs, kad nors Lietuvos vėliava iškelta, bet ne Lietuvos sunų ir dukterių darbai. Tik šlykščios rezoliucijos prieš čielybę Lietuvos! Iš po tos vėliavos išnešama! Oi, skaudu, ir ciniškas juokas paima, širdį suspaudžia....

Asipeikėkime, susidomėkime, daugiau savais naminiais reikalais.

Štai prasiplatino "munšainė" pas lietuvius; štai jaunimas musų suauga, subręsta ir tolinas nuo musų; štai musų meno kuopelės skursta, džiųsta; štai liaudis nebeperka knygų ir nebeskaito.

Ar negeriaus padarytume, kad savais naminiais reikalais daugiau susidomėtume?

Dr. A. L. Graičunas.

Amerikos Žinios

Ukių darbininkai brangsta

Washington, D. C. Žemdirbystės departamentas paduoda statistiką ukės darbininkų užmokesties, kuri nuo civilio karo t. y. per 60 metų laiko užaugo iki 200 nuošimčių. Tuose laikuose galima buvo gaut darbininką už $10 mėnesiui su užlaikymu, dabar mokama $35, 1920 metuose mokėta po $45 ir $50 per mėnesį.

Paaukavo milijoną dolerių

Greenwich, Conn. Ponia Harriet M. Arnold, našlė pramonininko misijonieriaus Nick Arnold, padovanojo plotą žemės vertės $400,000 ir pinigais $1,000,000, pastatymui šiame mieste šv. Lukošiaus ligoninės.

Traukinio nelaimė

New York, N. Y. 34 ypatos užmuštos ir 100 sužeistų, kuomet specialis traukinys iš Chicago į New York vežė 187 vokiečius, pasirengusių keliaut į savo tėvynę laivu Republic. Atskirti nuo sužeistų ir užmuštų draugų, likusi sveiki pasažierai kitu traukiniu tapo nugabenti į New Yorką, kad į laiką pribut ant laivo.

atlaikė kankynę

Bronx, N. Y. Duonkepys Santi Manuli maišė duoną su mašina, kuri pagavo jo ranką. Kuomet negalima buvo patiems paliuosuot rankos, pašaukė pagelbą, bet nieko negalima buvo padaryt kaip tik su acetyleno ugne išpjaut mašinoj skylę. Kuomet tą darė, vyras turėjo baisią kankynę per valandą laiko turint mašinoje sutrupintą ranką. Budamas nuolat per visą kuną laistomas vandeniu, drąsiai atlaikė kankynę. Jo brolis neatlaikė reginio ir apalpo. Nuveštas į ligoninę silpname padėjime, ranką gal reiks nupjaut.

Birželio
JAUNAMARTEMS

DIDESNIS NUMAŽINIMAS ŽEMŲ KAINŲ. PRISTATOM RAKANDUS VISAM NAMUI. PIRKČIA IR TAUPYK PINIGUS.

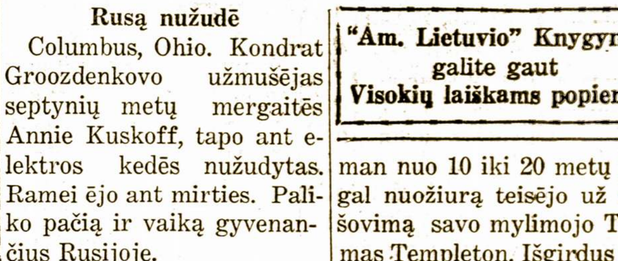

4 šmotų setas, apmuštas gražiu aksomu ar audimu. Yra ilga sofa, supimosi kėdė, paprasta kėdė, ir galit pasirinkt staliuką ar žibintuvą. Pilnai užganėdins Jumis. Neprilyginsit kainos $125.00

DOVANAI pabaigai šio mėnesio, 100 šmotų indų seto su kiekvienu valgomo kambario setu.

Gvarantuoti springsai, matrasas, ir pagalvės su miegamo kambario setu.

Gražus staliukas ar didelis elektros žibintuvas su gyvenamo kambario setu.

Congoleum patiesalas arba porceliniu viršum stalas su pečiu.

MES NEPARDUODAM ANT BARGO, PARDUODAM GYVŲ PINIGŲ UŽMOKESNIU, DELTO MUS KAINOS TOKIOS ŽEMOS. KREDITĄ SUTEIKIAM PASITIKIMIEMS ŽMONĖMS. MUSŲ PARDAVĖJAS, P-NAS BAKANAUSKAS, PATARNAUS JUMS KUOGERIAUSIAI. JIS KALBA LIETUVIŠKAI — YRA LIETUVIS.

Northridge Brothers
15 & 19 Millbury St. Worcester, Mass.
(Arti Vernon Square)

Rusą nužudė

Columbus, Ohio. Kondrat Groozdenkovo užmušėjas septynių metų mergaitės Annie Kuskoff, tapo ant elektros kedės nužudytas. Ramei ėjo ant mirties. Paliko pačią ir vaiką gyvenančius Rusijoje.

150 metų sukaktuvės

Charlestown, Mass. Dvi didelės parodos ir kanuolių kaukimas priminė Bunker Hill apylinkės gyventojams 150 sukaktuves atsižymėjimo didelių Suv. Valstijų karžygių, kritusių Bunker Hill mušiuose.

Mirė pirmutinė Suv. Valstijų daktarė

Brockton, Mass. Dr. Lucy M. Robinson, pirmutinė medicinos daktarė, baigusi Moterių Medicinos Kolegiją Pennsylvanijoj ir praktikuojanti gydytojos mokslą per 40 metų, mirė Brocktone sulaukusi 85 metų amžiaus.

Klanų paroda

Washington, D. C. Ku-Klux Klanų organizacija gavo valdžios leidimą turėt didelę parodą, 8 rugpiučio, laike jų suvažiavimo. Laike parodos galės but apsitaisę kaip norės, bet veidai turės but be maskų.

Nuteista žmogžudė

New York, N. Y. Jauniausia šios valstijos žmogžudė p-lė Dorothy Perkins 17 metų, tapo nuteista kalėjiman nuo 10 iki 20 metų pagal nuožiurą teisėjo už nušovimą savo mylimojo Thomas Templeton. Išgirdus teisėjų pripažinimą ją kalta, mergaitė apalpo. Išnešta ir atgaivinta, šaukės motinos.

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

Žaibo įtrenktas

Hackeltown, N. J. Žaibui trenkus į rėles, traukinys ties Rockport Sag išėjo iš vėžių. Lokomotyvas ir keturi vagonai nuvirto užmušdami 29, sužeidė apie 69 keleivius.

Ponia Morgan serga

New York, N. Y. Milijonieriaus bankierio žmona ponia J. Pierpont Morgan sunkiai susirgo miego liga, aštuoni specialistai tirinėją jos ligą.

Naujas laivyno vadas

Washington, D. C. Admirolas S. S. Robinson tapo paskirtas kaipo aukščiausis vadas Suv. Valstijų laivyno, vietoje buvusio admirolo Roberto E. Coontz.

Prezidentas perka bonus

Springfield. Sužinota, kad prezidentas Coolidge pirko už $25,000 vertės Federal Land Bank bonus, kurie atneša 4 nuošimtį pelno. Pirko kaipo privatė ypata, norinti saugioj vietoj turėt savo sutaupintus pinigus.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserįs: —

Per pereitas kelias savaites jųs manėte, kad mes čionais Po Medžiu pasidarėme labai partyviški ir parsidavėm kam nors į vergystę, delto, kad pakritikavome partijos žmones, kurie savo pasielgimu kenkia musų gyvenime. Taigi nesibaidykite! Anot "Dzimdzi Drimdzi" — "Jeigu per devynias dienas nepastipsite, tai į aštuonias minutes atgal sugrįšite."

Toki greiti nusprendimai daugelį geriausių žmonių mirčia pasmerkė ir daugelis patįs sau galą padarė be jokio reikalo.

Mes žinome daugelį dalykų pasaulyje, bet dar visko nežinome. Tas, tai butų musų išganymas daugelyje dalykų, jeigu mes suprastume. Daug dalykų šioje pasaulėje mums atrodo labai skirtingai negu jie tikrai yra. Kudikis labai stveria žibantį daiktą į rankas, nežiurėdamas kaip ištikro atsitiks, kad jis į savo rankas arba burną paims. Gali but aštrus peilis arba nuodai, gali labai pakenkt kudikiui, bet jis nežiuri, griebia daiktą ir kiša sau į burną arba į akį. Taip yra musų gyvenime. Musų tautą susideda iš labai greitai viską veikiančių žmonių, bet tie nuveikimai nevisada ir nevisi duodasi taip greit nuveikt kaip žmogus nori. Nemažai musų neapgalvotų darbų nuėjo ant nieko ir nemažai dar jų nueis, tik delto, kad mes pergreit juos dirbam neapgalvoję. Vienas žmogus užsimanė, kad mes čionai Po Medžiu protestuotume prieš Lietuvos valdžią. Mes nesiskubinam, mes norim pirma žinot už ką? Ištirt. Žmogus sako nereik patirt, protestuok ir gana. Jis giriasi didelius dalykus padaręs, bet jų nematyt, o kad ir padarė, tai jų nereikia dabar sugriaut. Sako jis geriausis, jo partija geriausia. Tą tik laikas mums parodis. Ką žmogus kalba viską negalima patikėt, yra ir daugiau gerų žmonių. Daugelis yra labai gerų žmonių, jie nesigiria ir jų niekas nežino. Partizanas sako, tokis ir tokis profesionalas negeras, tik jis geras.

Iš to erzelio nekuriems musų broliams rodosi, kad mes pradėjome tarnaut kokiai nors partijai.

Ne, mieli broliai! mes partijoms jokioms netarnausime, nes mes netikime, kad nors kokia partija žmonijai ką gero atnešė arba atneš. Jeigu atnešė žmonijai pagerinimą gyenime, tai atnešė tobulųs žmonės, pasišvęsdami del kitų gerovės. Mes tikime, kad žmonijai atnešė neapsakomai daug gero mokyklos, kurios bepartyviškai lavina žmogų ir daro jį savistoviu. Savistovis žmogus prote, savistovis darbe ir gyvenime nesibijo nieko, jį niekas nenuskriaus, o kad nuskriaus, tai tik pasimokins kaip kitą kart nuo tos skriaudos prasišalint. Taigi mokyklos yra brangiausis dalykas kas žmogui reikalinga gyvenime. Kur tos partijos ką mokyklas įsteigė? Jų nėra. O pavienių geraširdžių žmonių tukstančiai yra mokyklas įsteigusių. Yra ir darbavietes įsteigusių, yra knygynus įsteigusių, yra visokiu budu žmonijai pasitarnavusių pavienių ypatų. Todel nuo pavienių ypatų tobulumo ir gyvenimo gerovė atsiliepia. Partijose įstatai labai geri, bet pavienės ypatos tik tuom ir giriasi kas įstatuose yra, jo darbas vienok visai kitaip veikia nuo įstatų. Mes čia susirenkam Po Medžiu ir niekas negal ateit ir pasakyt:— protestuok su mumis, mes esam darbininkų klesa ir tt. Jeigu tu jautiesi gerai, protestuok pats. Duok mums ramybę. Mes visi darbininkai ir turim savo teises.

Delto, kad mes neinam partijai padėt protestuot prieš valdžią, mes nėsam tarnai partijos. Mes nebėgam partijai į pagelbą ir taip turi bepartyvis žmogus elgtis. Jeigu mėgina užsikabyt partija ant kupros, tai reikia kaip galint kratytis nuo save.

Partijų nėsant, šalis nepražutų. Bepartyviai žmonės sueitų į kruvą ir valdžią išrinktų iš geriausių žinomų žmonių.

Partijos mumis gelbsti nuo labai seniai nuo senovės graikų laikų, bet nė viena šalis už mirusias partijas nedusauja. Todel mieli broliai ir seserįs bukite ramųs ir rinkitės Po Medžiu kuoskaitlingiausiai. Čia jus teisybės išgirsite kuodaugiau, nes mes permatysime visas partijas kuogeriausiai patis budami bepartyviškais. Neklausykite klykenčių partijų, nes ko daugiau kuri klykia, tuo daugiau meluoja. Man netikėsit, tai prisižiurėkit gyvenimui, o patįs patirsite. Tas kuris liepia jumis raudoną skarmalą pasiutusiam buliui rodyt pats į bulių šaudamas vilyčia, tave laiko ant buliaus kelio pavojuje, tik tave bulius sutrems ir gyvastį atims, tas, kuris leidžia vilyčias jis stovi toli nuo pavojaus.

Nuo Spartako iki Trockiui žmonių krutinės mindžiotos. Trockis su Leninu užbaigė. Visa ta kova pasmirdo žmonijai, ant jos nenaudos išėjo. Mes, kurie susirenkam Po Medžiu progresuokime to liaus nuo tos smarvės. Musų idealas yra mokykla, blaivybė ir prakaitas, kas iš to naudosis tas bus laimingas šioje pasaulėje nežiurint kas ją valdys—žemę visada valdys tas, kuris mokslą myli, ne tas, kuris su bomba rankoje kitus pavergia.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

GRAND RAPIDS, MICH.

4 dieną Birželio sekmadieny š.m. Šv. Petro ir Povilo Dr-jos svetainėje atsibuvo įdomus vakaras, surengtas čionikščių lietuvių pagerbimui musų gerb. klebono kun. A. Deksnio varduvių. Svetainė buvo papuošta žalumynais, nestygo ir gėlių bei vainikų.

Apie 8 val. vakare susirinko mokslainės vaikučiai, delegatai iš visokių katalikiškų draugijų bei kuopų. Apie 8:15 pasirodė ir pats jubiliatas kun. Antanas Deksnis, kuriam mokslainės vaikučiai gražiai sugiedojo. Potam pradėjo paeiliui plaukt širdingi linkėjimai nuo delegatų ir įvairių draugijų bei kuopų. Taipgi su trumpa, bet turtinga prakalba pasveikino jubiliatą gerb. kun. Domininkas Verbickas, neseniai pribuvęs iš Lietuvos, kuris žada pas mus apsigyvent. Taipgi gražiai sugiedojo Bažnytinis choras "Ilgų, ilgiausių metų", po vadovyste laikino vargoninko V. Puzaro. Po tam buvo skaitimas linkėjimų su dovanomis aukso pinigais nuo parapijos moksleivių ir dovanos įvairiais daiktais nuo parapijos mokytojų, seserų ir nuo parapijos, ir potam prabilo patsai gerb. jubiliatas, kurs savo malonia iškalba ačiavo visiems už linkėjimus priduodamas, kad gal jau šie varduvių metai gal but bus paskutiniai, nes jau pabuvęs žmogus ir reikia dar pažymėt, kad gerb. kun. A. Deksnis už 2 mėn. žada išvažiuot į Europą, aplankyt savo gimtinę žemelę Lietuvą. Aplankęs Lietuvą žada vėl sugrįšt pas mus, jeigu nieko blogo neatsitiks.

Gerb. klebonas kun. A. Deksnis, čia yra visų mylimas, išbuvo 7 metus ir daug pasidarbavo pastatyme mums naujos Šv. Petro ir Povilo Lietuvių Bažnyčios del to parapijonai jam yra labai dėkingi ir linki laimingos kloties ir sugrįžimo.

Vietinis.

BALTIMORE, MD.

Išrasta naujas budas persiskyrimui

Neseniai užbaigtas išrasto naujo budo persiskyrimui bandymas. Tai bus 2-jų porų trumputė istorija. Vardai P. Graštas ir S. Lavinas. Graštas turėjo gana darbščią ir iš visų pusių puikiai vaizdžią moterį, su kuriaja rodos galėjo didžiausis tinginis sugyvent, o vienok Graštas nesugyveno ir del to, kad nesiliovė girtuokliavęs ir lošęs, nuo taip blogo pasielgimo, pasmirdo visi kampai jujų namuose, o moteriai tiek įkyrėjo, kad vieną sykį ant visados nusprendė spirt savo vyrui į užpakalį, nežiurint jo gražaus veido ir nuaugimo dailaus, kuomet protas supuvęs. Dabar jau jiedu atskirai gyvena, moteriškiai niekad netruksta maisto nei pinigų, o buvusiam jos vyrui, tai kasdien. Iš to galime suprast keno kaltė, kad nesugyveno. Gerk, kozyruok, užk, smirdėk, nedirbk, gulėk, o už moters uždirbtus centus pasiužęs jai per žandą užduok, tai ir persiskirsi. Dabar Graštui beliko tyras oras kvėpuot. Kaip matyt, tai vis užsipelnyta, nors oro netruksta.

S. Lavinas jau 17 metai kaip vedė ir visą laiką gana gražiai sugyveno su savo motere. Budavo paklausi jos: o kur jusų vyras, kurio jau 2 dienos kaip nematyt? tai ji atsakydavo tiek:—o gi nežinau... namie augintas neprapuls. Ji nesitikėjo, kad jai iš vyro bus gyvenimas, ėjo, dirbo, kartais dar vyrui davė pragyvenimą. Vis tai darė ir kantri buvo iki sužinojo, kad jos vyras myli jaunas mergaites ir sužinojus dar kentė žiurėdama kaip lavinas jos vyras su čia augusiomis šmokabilyje. Kartą ji ėjo gatve pro valginyčią ir žvilkterėjo į ją. Štai tų mergaičių motina moja tą moterį, t. y. Laviniene, ši ir įėjo. Mergaičių motina sako: Terese, tu žiką, duok tam savo vyrui, biaurybiai su purvina šluota tiesiai per akis. Šioji klausia, tai už ką? Nugi jis mano mergaitę ir šiandien kažin kur išvežė. Terėsė atsako, kągi aš galiu jam padaryt, jis ne mažiukas. Eina moteriškė sarmatos glėbį gavusi. Ale mislina sau: palauk tu bezdžione!..

Štai ant rytojaus pribuvus jam, moteris užklausė jo

James Dotsch

21 metų jaunuolis, tapo išrinktas majoru miestelio Garden, Mich. Manoma, kad jis yra jauniausis majoras netik Amerikoje, bet ir pasaulyje.

šiais žodžiais: "Sakyk, mano mielas, ar jau iš proto kraustais? Tu jau visaip gyvenai, ir galu-gale iki tiek dasigyvenai, kad vedęs ir jau ne jaunas vyras nesisarmatini su mergaitėmis vėžytis, kuomet aš, tavo moteris turiu pėsčia vaikščiot?.. Jei taip darysi ir toliau, tai mudu turėsime persiskirt." O jis atsako: "Tai aš galiu 'išsimuvit' subatoj." Atėjus subatai, moteris klausia jo, "tai kada dabar "muvisies?" Šis atsako: "Nugi panedėlyje." Atėjus panedėliui, moteris iki vėlumo nė namo nėjo, kad nematyt "ekspreso." Gi parėjus žiuri, kad jis miega jos lovoj. Taip tai ir apsigyveno dar metus. Gi dabar kaip išdrįso, tai jau nė "muvities" neketino, elgėsi dar akyviau. Moteris pamačiusi, savo vyro tokius vargus, norėjo jį paliuosuot iš jų, prašydama liauties... Vyras už jos gailestį darė padėką su kumšties krumpliais į akį droždamas, — tai tau šis "rozas" varde dėku. Moteriškė gavusi "dėku", išsitiesė ant kiemo... Paskui pakilusi pasakė: "paskutinis man tavo padėkavojimas už 17 metų ką su tavim gyvendama triusiausi apie tave daugiaus negu apie savo tėvus ir vis tau nepatiko. Dabar pusiau musų gyvenimas!"

Vyras paklausė, paėmęs pilną aprėdalų bakselį, išėjo su nepaprastu džiaugsmu, kad taip puikiai pasisekė persiskirt. Dabar be jokio atsargumo lavinasi su mergaite iki tos mergaitės motina nučiups jį į savo rankas, tai bus dar naujesnis išradimas persiskyrimo, gal jam teks ir per abi akis? Ot tai bus Lavinas. Spėjama, kad toji epidemija trumpoje ateityje užims dar platesnę pozicija.

Dainelė. Čia melų nerasi ir jų neieškoki, kaip mergaitės myli, nieko neatbokie. Jei gausi į kailį, kantriai nukentėkie, nes tavo darbeliai prives prie to veikiai. Lavinkis, lavinkis, pakol gerai sekas, neužilgo tapsi paspęstas į spastus.

Dainorius.

PATAISYMAS

Pereitame "Am. Lietuvio" numeryje buvo korespondencija iš Lowell apie Kliubo parko atidarymą. Rašyta, kad D.L.K., turėjo but: V.D.L.K.Kliubo parko atidarymas.

ŽINIOS IŠ DARBŲ,

MASS. VALSTIJOJ

Prof. Dale, politinis ekonomistas del Idaho valstijos universiteto, yra tos nuomonės, kad pirmu sykiu nuo laiko jo atvažiavimo į Idaho, 6 metai atgal, randasi tikra vilties dvasia dabartinėms sąlygoms ir ateičiai. Galima sakyt, kad ta pati dvasia jaučiama ne vien Idaho, bet ir visose Suv. Valstijose.

Stoneham—įsteigimas dudų vandens nubėgimui atsieis $150,000.

Winchester—šįmet išduota leidimų statyt namų vertės $200,000.

Woburn—milijono dolerių statybos programas planuojamas ateinančiam sezonui. Baptistų bažnyčios perstatymas atsieis $100,000. Naujos Goodyear mokyklos pastatymas $100,000.

Worcester — Binghamton Light, Heat & Power Co., padidino biznį 1924 metais superkant 8 kitas kompanijas.

Wakefield—Namas gyvenimui statomas prie Maple St., $300,000.

Fairhaven — kanalizacijos sistema bus platinama.

Webster—American Woolen kompanijos Chase fabrikai dirba po 24 valandas.

Concord—rengiami pliani pastatymui $500,000 augštosios mokyklos.

Wakefield—apšvietimo sistema gerinama.

Boston ir Worcesterio gatvekarių kompanija gavo leidimą vartot auto busus ant visų linijų.

Wakefield—Statomas naujas teatras, vertės $450,000.

Blandford—elektros jėga bus gaunama, padarius sujungimą su Strathmore.

Springfield — Statomas $40,000 naujas dadėčkas Forrest Park knygynui.

Worcester,—bus suteiktas kontraktas statymui naujo teatro.

Winchendon Springs — bus gerinamas vieškelis į New Hampshire valstijos rubežių.

Littleton — kontraktas ant $89,556 padarytas taisymui vieškelio į Westfordą.

Westfield—Westfield Rod and Gun Club prileis ežerus žuvimis.

Pittsfield — Cherry ir Spring gatvės bus ilginamos.

Marlboro—statys naują National Bankos namą už $50,000.

Dalton — netrukus statys augštąją mokyklą.

Massachusetts praleis $11,000,000 šįmet vieškelių taisymui.

Springfield—N. E. Telephone & Telegraph Co. statomas 3 augštų budinkas kainuojantis $300,000.

Wakefield—vandens sistema bus išplėsta iki Greenwood.

Springfield — ruošiamas statyt automobilių parodos namą už $25,000.

Brookline—užbaigtas New Temple Centras.

Boston — Šv. Antano, italų, bažnyčia, Revere, baigiama statyt, kainuos $200,000

Waltham — baigtas statyt naujas sinagogas ir Hebraiška mokykla.

Norton — pradėta kast žemė statymui naujo Wheaton kolegijos bendrabučio.

Weymouth—vietinė Light & Power Co. užėmė naują namą.

Worcester—plianai pateikti statymui naujo chamber of Commerce budinko.

Šešios Naujosios Anglijos valstijos nusprendė praleist apie $47,700,000 del abelnų pagerinimų sekantiems metams, sulyg nužiurėjimo padaryto United States Employment Service.

Ar tau negaila, miel's vaikine?...

—Ar tau negaila, miel's vaikine,
Apleist tėvelių namelius?
Apleist savo brangią tėvynę,
Draugus, sesutes, brolelius?
—Teisybė, kad man yra gaila
Apleist, kas sielai yr brangu,
Iš nuliudimo ašaros bįra,
Bet einu varomas vargų.
—Sugrįšk greičiau į savo šalį,
Kur liekasi seni tėvai,
Kas atsitikt su jais gali,
Jog tu išėjęs nežinai.
—Noriai sugrįščiau, nekeliaučiau
Ir pasilikčiau pas tėvus,
Jeigu ten laimės tiek pat gaučiau,
Kiek jos svetur išėjus bus.
—Klysti, vaikine numylėtas,
Svetur tavęs nieks nepriims,
Ten tave laukia vargas kietas
Ir nauji rupesčiai užgims.
Rieškučiom aukso nepasemsi,
Anglis vartydamas juodas,
Į šaltus akmenius paremsi
Pavargusias kojas savas.
Tamsiuose požemiuos ieškosi
Kietųjų anglių tu giliai,
Sieloj ramybės nežinosi
Ir brauksi ašaras tyliai.
Svetur tėvynę atsiminsi,
Atgal norėsi jon keliaut,
Skausmingas ašaras nutrinsi,
Bet gali stipriai apsigaut:
Ne viens jaunystę palydėjo,
Iš ten negrįžo niekados:
Mirtis be laiko ten atėjo—
Neteko gyvasties brangios.

J. Naruševičius.

MOTERIŲ ĮDOMÚMUI

Šaldinta pomidorų sriuba

½ svaro jautienos
1 veršienos kaulas
1 kvorta šalto vandens
2 pipirų grudu
2 šaukštai kapotų celerų
2 šaukštai kapotų morkvų
2 šaukštai kapotų ropių
1 šaukštas kapoto svoguno
2 puodukai virtų pomidorų
2 šaukštai gelatino
4 šaukštai šalto vandens
1½ šaukštuko druskos

Mirkyk mėsą ir kaulą šaltam vandenyj ½ valandos. Pridėk druską, pipirus, celerus, morkvas, ropes, svogunus, ir pomidorus. Užvirink. Uždengk puodą ir šutink 1 valandą. Lai pastovi, kol atšals, nusemk taukus. Perkošk per dvilinką retą audeklą. Mirkyk gelatiną šaltam vandenyj 10 minutų. Įdėk indą su gelatinu į karštą vandenį, kol gelatinas ištirps. Įpilk gelatiną į išvirtą sriubą. Sumaišyk gerai. Supilk į lėkštų indą. Atšaldyk. Supiaustyk į mažus keturkampius šmotelius, paduok ant stalo su petruškomis.

Greiti pyragaičiai

1 puodukas cukraus
2 kiaušiniai
1 puodukas rugščios smetonos
1¾ puoduko miltų
⅛ šaukštuko sodos
2 šaukštukai baking powder
1 šaukštukas vanilos arba citrino sulties, arba ½ šaukštuko nutmeg

Sumaišyk cukrų ir išplaktus kiaušinius, ir rugščią smetoną. Išsijok miltus, sodos ir baking powder ir pridėk prie pirmo mišinio. Dadėk vanilą ir maišyk gerai. Kepk mažose blėtose karštame pečiuje 15 minutų.

Rugščios smetonos pajus

Tešla:
2 puodukai miltų
1 šaukštukas druskos
½ puoduko taukų
Rugščios smetonos
⅛ šaukštuko sodos

Išsijok miltus, druską ir sodą. Įmaišyk taukus su peiliu. Dadėk užtektinai smetonos, kad padarius lygią, kietą tešlą. Atšaldyk. Iškočiok ant miltuotos lentos, Įdėk į pajaus blėtį, apipiaustyk kraštus, ir įpilk šį mišinį:

1 puodukas rugščios smetonos
½ puoduko cukraus
2 kiaušiniai
¼ šaukštuko druskos
1 puodukas besėklių razinkų

Sumaišyk smetoną su cukrum, dadėk išplaktus kiaušinius, ir razinkas. Kuomet gerai sumaišyta, įpilk į iškočiotą tešlą. Kepk karštame pečiuje 10 minutų. Sumažink pečiaus karštį ir kepk, kol sukietės pajus. Išimk iš pečiaus. Užtepk ant pajaus baltymus 2 kiaušinių, išplaktus su 2 šaukštais smulkaus cukraus. Vėl pakepink, kol baltymai paruduos.

Kepalukai

2¼ puoduko miltų
½ šaukštuko druskos
½ šaukštuko sodos
2 šaukštai cukraus
1 puodukas rugščios smetonos
1 kiaušinis
2 šaukštai tarpintų taukų

Išsijok miltus, druską, sodą, ir cukrų. Įmaišyk smetoną ir išplaktą kiaušinį. Plak tešlą kol bus lengva, ir pasirodys joje burbulai. Įpilk tarpintus taukus. Supilk į mažas taukuotas blėtes ir kepk karštame pečiuje 20 iki 25 minutų, kol paruduos.

Šokolado pyragaičiai

½ puoduko sviesto
1 puodukas cukraus
1 kiaušinis
2 plytelės šokolado, sutarpinto
1¾ puoduko miltų
¼ šaukštuko druskos
1 šaukštukas sodos
½ puoduko kapotų razinkų
½ puoduko kapotų riešutų
½ puoduko rugštaus pieno
1 šaukštukas vanilos

Suplak sviestą su cukrum. Pridėk išplaktą kiaušinį ir tarpintą šokoladą. Išsijok sykiu miltus, druską ir sodą. Prie miltų pridėk razinkas ir riešutus. Į pirmą sviesto mišinį įpilk truputį rugštaus pieno, maišyk, įdėk miltų mišinį, vėl maišyk, ir taip po biskį dėk, kol viską sudėsi. Maišyk gerai, įpilk vanilą. Šaukštuku išdėstyk ant didelės blėtos. Kepk vidutiniškam pečiuj 15 iki 20 minutų. Šiuos pyragaičius galima ilgai laikyt, nesudžius.

Šie viršpaduoti receptai pateikia budus, kuriais galima suvartot rugštų pieną ar smetoną, kurios vasaros laiku, užtektinai randas. Pyragaičiai ar pyragai kepti su rugščiu pienu išbuna švieži ilgiau negu tie kepti su saldžiu pienu.

Suknelė padaryta iš spausdinto ir paprasto šilko kombinacijos. Lengva pasiut ir praktiška vasarai.

—o—

Pirkikas ir pardavikas

Pirkikas:—Šeši doleriai už šilkines pernešas yra perbrangu del kelinių, vertų penkių dolerių.

Pardavėjas:—Tai žinoma, kuo pigesnis įsirašymas, tai brangesnė mėnesinė.

—o—

******

SIŲSKITE PINIGUS LIETUVON

—per—

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ.

******

MUZOS

Parašius kam nors gražias eiles, sukomponavus gražų muzikos veikalą, arba sutvėrus ką nors gražaus ir įdomaus kitame meno skyriuje, sakoma ,kad tas atlikta su pagelba muzų. Ne kiekvienam yra aišku, ką tas žodis reiškia, o kaip gana tankiai vartojamas, tai gerai bus su juo apsipažint.

Muzos, tai buvo sulyg senovės Graikijos padavimo ir tikėjimo, dailos dievaitės, gyvenančios pas šaltinį vandens, ištriškusi iš kalnų Helijono ir Parnaso. Vanduo to šaltinio turėjo ypatybę įkvėpt dailos meilę ir supratimą. Muzų buvo devynios, kiekviena turėjo globoje kitokią dailos dalį. Manyta buvo tais laikais, kad kurį žmogų muzos pamyli, tam pagelbsti sutvert gražu dailos kurinį. Devynios dievų—muzos buvo užvadintos ir perstatomos šiaip:

Klio, istorijos dievė, perstatoma sėdint, ant galvos turi laurų vainiką uždėtą, rankoj laiko ritulį rašto. Šale jos stovi skryne su senais istorijos užrašais.

Melpomena, dievė dramos, stovi rimtai, viena koja atsirėmusi į uolą. Tiesioj rankoj laiko maską, kairioj ritulį rašto.

Talia, dievė komedijos, stovi ilgais rubais apsidengusi, vienas galas apdangalo permestas per petį ir apsuptas apie kojas. Tiesioje rankoje laiko piemens lazdą su užsuktu galu, kairioje—satyro maską.

Kalliope, dievė poezijos daugiausia apdainiuojančius karo didvyrius, sėdi, rankose turi rašomą lentelę ir paišelį.

Urania, dievė astronomijos, sėdi šale žemės kamuolio. Vienoj rankoj turi cirkelį, kita, rodo į dangų. Kartais atvaizdinta turinti ant galvos žvaigždžių vainiką, o rankoje kankles.

Euterpe, dievė muzikos, atvaizdinta stovinti į dvilypę fleitą duduojanti.

Polihimnia, dievė dainos ir iškalbos, jei priskyrę pradžią pasakų. Perstatyta stovinti užsimasčius su pirštu ant lupų, lauro vainiką turi ant galvos.

Erato, dievė meilės ir meilės dainų. Perstatoma kaip ir kitos su lauru vainiku ant galvos. Skambina ant daugstygės arpos.

Terpsichora, dievė šokių, nešioja liaurų vainiką ir skambina kankles. Kartais perstatoma laikanti kankles ir pakėlusi drabužius lyg pradedama šokt.

Visų šių dievių arba muzų motina vadinosi Mnemosina ir gerbiama kaipo dievė atminties, atmenančia didžiausius ir svarbiausius pasaulio atsitikimus, kaip tai karai, pergalės, atsižymėjimai didelių žmonių, nelaimės. Perstatoma stovinti giliai užsimąsčiusi su paslėptom rankos po plačiais drabužiais, kas reiškia slaptą minties darbą. S. P.

Šis—tas

Žmonės kas kart greičiau mėgina persikelt iš vienos vietos į kitą, vartodami tam tikslui visokį budą: savo kojas, arklių kojas, automobilius, traukinius, laivus ir orlaivius. Visi tie budai persikėlimo stengėsi kas kart daugiau mylių per valandą perbėgt, kad vienas prieš kitą turėtų pervirši. Smarkumas persikėlimo nėra begalinis, jis turi savo rubežius, kuriuos daėjus beveik nėra ko daugiau tikėtis. Senovėje, kuomet reikėjo kam svarbią žinią pranešt, siuntė pasiuntinį, kuris kiektik sveikata jo nešė bėgo, kad greičiau dasiekus reikalingą vietą arba žmogų. Tankiai toks pasiuntinis pranešęs žinią, krisdavo negyvas. Vėliau vartodavo greitus arklius ir ne vienas arklys puldavo pakeliuje kol žinia pasiekė savo vietą. Šiais laikais turėdami telegrafus ir telefonus, tokių aukų žmonių ir gyvulių nereikia. Greitumas jų apsireiškė vien lenktynėse, kurios niekam daugiau nėra reikalingos, kaip tik žmonių pasistebėjimui ir užsibovinimui. Olympijos lenktynėse, 1896 metais 800 metrų ilgio plotas perbėgta į 2 min. 12 sek. 1904 metais perbėgta tik į 1 m. 56 sek. 1920 m. 1 min. 53⅘ sek. 1924 m. 1924 m. 1 min. 52⅘ sek. Smarkiausis bėgimas buvo 1912 m., kuomet del 800 metr. vartota tiktai 1 min. 51 9/10 sek. laiko. Tas parodo kas per 30 metų greitumas žmonių kojų ne daug padidėjo. Arklių lenktynės parodo, kad jų greitumas lyginasi 45—50 kilometrų (apie 28 mylios) per valandą. Įvairios mašinos ir motorai turi daugiau jėgos, sulyg to eina jų smarkumas. Geriausi automobiliai eina 240 kilometrų, traukiniai 200 kil. per valandą. Orlaiviai nuo karo stengėsi viršint 200 kil. iki 500 į valandą, bet tas dar ateityje, kuomet išras lengvesnes mašinas arba kitus pagerinimus.

Iš aukščiau patėmyto greitumo, aišku, kad jis pasaulyje turi kvotą, kurią viršint iš priežasties svarumo ir nepasidavimo oro ne daug tegalima.

Ponia A. J. Cannon astronomė Harvardo observatorijos atrado apie 200 visokių žvaigždžių.

Metiniame konteste plė Groziak mokinė aukštesnės Beuld, Ill. mokyklos, atsižymėjo darbu ant drukuojamos mašinėlės, išmušusi 103 žodžius per minutę.

Bitės sulyg padavimo vokiečių prof. Karl von Frisch, suradę gabalėlį medaus, šoka iš džiaugsmo apie 30—60 sekundų laiko.

Pirmas kalendorius su informacijomis buvo atspaudintas Anglijoj 1497 metuose, nuo to laiko kalendorius, pavydale almanako arba žinyno, augo ir platinosi po visas šalis pasaulyje.

Peter O. Floyd

iš Gutbert, Ga., tapo paskirtas profesorium vatos auginimo ir pieninininkystės, Amerikos Agrikulturiškos Kolegijos Stepanovas, Rusijos Armenijoj, kurią užlaiko Artymų Rytų Gelbėjimo Draugija paskirdamas po $120,-000 per metus.

—o—

Dr. H. S. Pancoast

profesorius Pennsylvanijos universiteto, garsus šios šalies daktaras ir kovotojas prieš džiovą. Jisai yra ekspertas X—Ray šviesų, kurias vartoja kovoje su plaučių ligomis.

Piktadarystės dvasia platinasi Japonijoj. Prasikaltėliais pripildė kalėjimus. Priežastis blogo yra sumažėjimas darbų ir pramonės.

Sulyg padavimo Kopenhageno Dr. S. Larsen, Amerika buvo atrasta 20 metų pirm Kolumbo atvykimo į šį kraštą. Dr. Larsen darodinėja, kad 1474 metais Portugalijos admirolas Ivao Vaz pasiekė kraštus Šv. Laurino upės. Žemlapiai nuo 1534 metų parodo įplauką ir žemę užvardintą Ivao Vaz.

Del stokos užsakymų, žymi dalis Anglijos geležies dirbtuvių sustojo.

Didžiausis skaitlius žuvių pagautas Aberdeen Škotijoj, kuomet vieną dieną ištraukta 1083 tonų.

Turkija importuoja senus drabužius, vertės $100,-000 kas metas. Daugiausia gaunama iš Suv. Valstijų. Vartojama vien vyrams drapanas, moterų netinkamos pagal turkių nešiojimą.

Honduras eksportavo į svetimas šalis pereitą balandžio mėn. 1,200,000 šakų bananų.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

Oi, kodel šalta raselė nukrinta?..

Oi, kodel šalta raselė
Nukrinta?
Kodel skaisčioji saulelė
Nešvinta?
Ar dar maža ašarėlių
Praliejo,
Kaip daug vargšų, našlaitėlių
Kentėjo?
Oi, kad pereiti galėčiau
Per lauką
Ir kad ašaras sudėčiau,
Ką plaukia...
Baimė perimtų didžiulė
Laukuose,
Rugių pėdai but' sugulę
Kraujuose.
Patekėjusi saulelė
Drebėtų,
Jei tą baisųjį vaizdelį
Regėtų...
Kiek mums nuostolių didžiausių
Padarė
Pasaulinė, baisiausia
Ši karė,
Tai jei viską apskaitliuoti
Galėtum,
Didžiai vargti ir dejuoti
Turėtum:
Skausmo ašaros krutinę
Suspaustų,
Jei tą vargą begalinį
Ji jaustų...

J. Naruševičius.

Krosnyj malkos degdamos liepsnoja...

Krosnyj malkos degdamos liepsnoja,
Tai nušvinta, apšviečia grintelę
Ir jos sienas gražiai padabina,
Tai pažiuri stačiai į veidelį.
Jinai sėdi giliai užsimasčius,
Kaž-ką ilgai ir saldžiai svajoja.
Gal jai laimė graži pasirodė,
Kurios siekti dvasioj nenustoja?
O taip!!... vakar laimę vienutinę
Širdies draugą mylimą bernelį
Jau maskoliai paėmė į karą,
Išsivarė į tolimą šalį.
Šiandien mato ji užsisvajojus,
Kaip jis žengia kareivio milinėj,
Kaip jį priešai pikti pastebėję,
Daro žaizdą jo jaunoj krutinėj,
Jinai mato, kaip bernelis miršta,
Kaip parpuola ant šaltos žemelės.
Gilus skausmas jai perveria širdį—
Ji apalpsta šviesoje ugnelės.

J. Naruševičius.

Mokolai. 1924—V—31.

Grinčioj šalta, rankos stingsta...

Grinčioj šalta, rankos stingsta,
Lauke didi audra buvo,
Prie silpnos šviesos lempelės
Mergina išblyškus siuvo.
Silpnai plaka jos krutinė,
Vos tik adatą išlaiko
Bet gi siuvus nepaliauja,
Pasilsėti netur' laiko.
Jau aušra padangėj teka,
Ji darbuoties nenustoja.
Ten, danguj žvaigždelės gęsta,
Čionai motina vaitoja.
Turėk viltį, motinėle,
Dar truputį pasėdėsiu,
Netrukus užbaigsiu darbą,
Paskui ramiai pasilsėsiu.
Ot jau baigias mano darbas,
Motinėle maloninga,
Aš nupirksiu duonos, pieno
Ir visa, kas reikalinga.
Kambary nutilo viskas,
Saulė teka, tamsa nyksta.
Adata rankoje mirga,
Pabaiga darbo įvyksta!
Ir linksmybę begalinę
Giliai jaučia mergužėlė.
Už kiek laiko apsižiuri,
Kad numirus motinėlė!
Gailestis suspaudė širdį,
Skausmo ašaros pabiro,
Šale motinos dukrelės
Amžinai galva nusviro.
Dievo angelas atsiųstas
Dvi sielas iškarto neša.
Abiems dangiškos linksmybės
Prieš Aukščiausio Sostą prašo.

J. Naruševičius.

BIJUNĖLIS

KOMEDIJA—DRAMA

Parašė V. Nagornoski

Vladas
(Į Bijuną)
Gerbiamas Ignas juk tavę priskaitė
Prie tų, kurie jau apsitašę yr'
Nuo kamų žiemės; todėl tau privalo
Buti palioku ir polckai kalbėt.

Bijunas
Neturiu noro persikeist į lenką,
Kuomet man teko užgimt lietuviu.

Ignas
Tu turi tiesą prie kiltesnės luomos;
Prie musų luomos, luomos poniškos.

Raulas
(Su pasibiaurėjimu)
Geriau sakykie, prie išgamų luomos ,
Kuri bile kraštui kenksminga yra.

Bijunas
Biaurisi dvasia ir purtosi širdis,
Priimt ant savęs vardą išgamos.

Vladas
Daug garbingesnį vardą apturėsi,
Jeigu su mumis draugausi išvien.

Ignas
Taip, vardą pono.

Kiervazas
Tai bus menka garbė,
Nes bile bernas poną viršija.

Ignas
(Labai tyčiodamasis ir juokdamasis iš Kiervazo)
Štai, kamo protas.

Vladas
Nežino ką pliauškia.

Ignas
Kvailis!

Vladas
Beprotis!

Ignas
Ar teko matyt,
Kad ponas bernui kuo-nors nusileistų?

Vladas
Visur ponas pirmas; viską viršija!

Kiervazas
Klystat, ponaičiai; net dainoj dainiuoja,
Kaip bernužėlis poną sukerta.

Vladas
Dar tokios dainos nėra parašytos.

Kiervazas
Yra. Jei geidžiat, padainiuosiu jums.

Ignas
Nagi!

Vladas
Dainiuoki.

Kiervazas
Jųs draugai, pritarkit.
(Dainiuoja, choras atkartoja paskutinį žodį kiekvienos eilės)

Augino pons ožką, ožį, oželį, oželį,
O bernelis kaimietėlis žirgelį, žirgelį.
Pons užmanė bernužėliui lenktynes, lenktynes;
Bernužėlis labai linksmai sutiko, sutiko.
Kaip užsėdo ponas, ožka suklupo, suklupo,
O bernelis, it vėjalis, nujojo, nujojo.

Vladas
(Prišokdamas prie Kiervazo)
Už tokią dainą išmušiu dantis!

Bijunas
(Stodamas tarpe Kiervazo ir miestelėnų)
Nesikarščiuokit! Atminkit, kur esat.

Vladas
Jis mus užgavo!

Ignas
Ir išniekino.

Bijunas
Pykit ant savęs, nes patįs iššaukėt
Vilką iš girios.

(Kiervazas pritupęs už Rožės sijono pamėgdžioja vilko staugimą; visi juokiasi)

Rožė
Tikras juokdaris.
Šalin nuo manęs!

Raulas
Nuneš vilkas tetą.

Rožė
Atiuj, tu icliau! Begėdi, paliauk
Tąsęs sijoną
(Kiervazas įsikandęs jos sijoną; Rožė jį atstumia nuo savęs)

Adelė
(Juokdamasi)
Visus prajuokdina
Kas gal ant jo pykti?

Rožė
Kam-gi dar pykti?
Ponai, ar kamai, visi turi širdis,
Ir mėgsta žaisti, linksmintis, dainuot,
Prie bijunėilo.

Adelė
Visi į ratelį!

Raulas
Bukime linksmais, žaiskime, draugai.

Bijunas
Geras užmanymas. Žaisle mus sutaikys.
(Visi susiima rankomis ir grupuojasi į ratelį)

Rožė
(Stodama viduryj)
Aš radastėlės vietą užimu.

Vladas
Žinau ko geidžia ta žila radasta.

Ignas
Gal užsimanė ponaitį bučiuot?

Rožė
Geriaus man vilką už uodegos stverti,
Negu ponaičio kaklą apkabint.
Tu, Kiervazėli, buk bijunėliu
Ir radastėlę kitą išsirink.
(Apleidžia ratelį, patraukdama Kiervazą į vidurį)

Kiervazas
Ačiu tetulei. Dabar ir ponaičiai
Aplinkui manę turės šokinėt.
Nagi, dainiuokit.

(Visi pradeda žinksniuot, dainiuodami su Kiervazu; paskutines dvi eiles kiekvienos eilės atkartoja)
(Daugiau bus)

Kas butų, jeigu Lietuva Vilniaus nustotų ant visados?

Žmogus yra savo prigimtimi tinginys. Jau senieji romėnai sakydavo: "Beatum illud nihil agere" (laimė nieko neveikt).

Italas ir šiandien tebesako: "Dolce far niente" (malonu nieko neveikt). Juo žemiau kuri tauta stovi kulturoje, juo tingesnė ji yra. Labiausia žmogus nemėgsta sunkių darbų reikalaujančių didelio pajėgų įtempimo, surištų su pavojais ir aukomis. Tokių darbų rušies nedvejojamai priklauso Vilniaus atgavimas. Nes tie laikai, kada mes už žalio stalo sėdėdami galėtumem Vilnių atgaut, jau praėjo. Teisybę pasakius, tokių laikų tur but niekuomet nė nebuvo, nes juk ne tam lenkai vartojo smurtą, liejo kraują, laužė pasirašytas sutartis kompromitavo save prieš visą pasaulį, kad paskui lengva širdimi už žaliojo stalo Vilnių atiduotų.

Taigi negalima dvejot, kad Vilniaus atgavimas yra labai paini ir sunki problema, kurios teigiamas Lietuvai iš sprendimas reikalaus didelio darbo, gal visos tautos pajėgų įtempimo, gal ir nemažų aukų. Todel nenuostabu, kad ne vienas musų pradeda dvejot ir manyt savo dvasios gelmėse, ar šita problema nėra persunki musų piliečiams? Ar musų tauta apskritai pajėgsianti atlikt šitą Heraklo darbą? Ar čia nėra tas "vis major", kuriai žmogus yra priverstas nusileist? Todel ar negeriau bus pažiurėt teisybei stačiai akysna ir viešai pasakyt, tą, kas ten bus pamatyta?

Taip, bailumas, tingumas ir apsileidimas yra visuomet labai iškalbingi. Kaip pradeda visi kartu kalbėt, tai gali sunaikint didžiausią pasiryžimą, gali padaryt skeptiku giliausia įsitikinusį žmogų.

Taigi ir Vilniaus problemoje didžiausią mums pavojų sudaro ne lenkai, bet musų pačių bailumas, tingumas ir apsileidimas.

Šitą pavojų mes tik tada nugalėsime, jeigu pasvarstysime kas mums gresia jam pasidavus.

Senovėje kelionės kliutys buvo taip didelės, kad norint priverst valdžios skubius kurjerius, tas kliutis pergalėt ir nurodytu laiku svarbią korepondenciją pristatyt, buvo nustatyta už pavėlavimą mirties bausmė.

Jeigu mes atysime, kad ir mums už musų apsileidimą, bailumą ir tingumą gresia mirties bausmė kaipo tautai, tada gal ir mes nugalėsime šitas musų silpnybes ir įveiksime visas kliutis.

Vilnijos nustojimas gręsia mums visų pirma **ekonomine mirtimi.** Lietuva dideliais gamtos turtais girtis negali. Visas jos turtas tai gana derlinga dirva. Šiaip jau, mineralų, mineralinių skysčių, anglio ir apskritai jokių iškasinių musų žemelė, deja, nerodo. Vadinasi mums tebelieka tik žemės ukis ir ta pramonė, kuri tobulina to ukio produktus. Su vienu žemės ukiu, tegu jis bus kulturingiausiu, didelių turtų nepagamint. O be tokių turtų tauta augt ir plėtotis daug negali.

Man pasakys: "O kam jau mums reikia taip labai augt ir plėtotis? gyvenkime kaip ana gyvena danai ir bus gerai." Į tai atsakysiu: jeigu mes gyventumem ant tokio pussalio kaip danai, tai šis patarimas gal ir butų priimtas. Deja, mes gyvename ne ant pussalio, bet tarp didelių, galingų tautų, neapsaugoti jokiomis naturalėmis sienomis kaip pavyzdžiui Šveicarija. Kaip tik tos tautos pradės grumtis tarp savęs, arba kaip tik mes pasidarysime joms perdaug nepatoguș, tai jos be ceremonijų užlips mums ant pečių, krutinės ir mus sutriušKins. Visas musų išganymas jeigu mes mokėsime tarp tų tautų taip laviuot, kad nepasiliktumem vieni po jų kojų ir turėsime tiek stiprų nugarkaulį, kad neleisime sau ant nugaros užlipt. Vadinasi, jeigu mes norime išlikt, tai privalome tobulint musų protą ir augint musų tautos raumenis. Kitaip sakant turime rupintis musų tautos gausingumu. O kad tauta augtų ji privalo turėt ko pavalgyt ir kuo apsirengt ir t.t., o visam šitam reikia pinigų, reikia turtų.

Bene didžiausiu musų turtu bus Lietuvos geografinė padėtis. Mes esame tikru tiltu tarp dviejų didžiausių politiniai ekonominių kompleksų: Rytų ir Vakarų Europos. Musų šalis sudaro arčiausią ir patogiausią kelią iš Rytų Europos į neužšalančias jures.

Ką tai reiškia galime matyt iš Olandijos pavyzdžio. Olandija yra gamtos daug mažiau apdovanota negu musų šalis ir to nepaisant, tai vienas turtingiausių Europos kraštų. Man pasakys, kad Olandija turi dideles kolionijas. Tas tiesa, bet ji buvo turtinga jau tada, kada dar jokių kolionijų neturėjo. Olandijos visas turtas, tai jos geografinė padėtis, mano manymu, toli gražu ne tokia gera kaip Lietuvos.

Jeigu Lietuva yra svarbiu ir reikalingu tiltu, tai, deja, tuo tiltu dabar niekas negali nei važiuot nei eit del to, kad iš jo išimta visas straipsnis —Vilnius.

Jeigu tas straipsnis nebus atgal įdėtas, tai šis taip svarbus ir reikalingas susisiekimui tiltas, visų apleistas ir pamestas, turės suput ir žut.

Vilnius ir Klaipėda—tai du šulai, ant kurių remiasi visos Lietuvos ekonominis gerbuvis. Vieną kurį tų šulų atėmus, Lietuvos gerbuvis turi griut.

Ne geresnė butų ir politinė Lietuvos padėtis Vilniui galutinai nustojus. Šios dienos ribose Lietuvos valstybė priklauso beveik tos valstybių kategorijos, kurią prancuzai vadina "les ētats lilliputiens", o vokiečiai—"die Zwergstaaten".

Tokios valstybės tankiausia ne vaidina jokio politinio vaidmens; kam ir kokiu tikslu jos egzistuoja—atsakyt paprastai ne lengva.

Mums butų sarmata ir prieš musų praeitį ir ypač prieš musų ateitį jeigu mes Gedimino, Algirdo, Kęstučio ir Vytauto Lietuvą privestumem prie kokio menko vaidmens.

Gal kas man prikiš, kad čia kalba politinis romantikas ir imperialistas—svajotojas.

Kai del romantizmo, tai mano manymu, jis yra vistik daug simpatingesnis ir kilnesnis už šaltą materializmą ir smulkų ekonomizmą, kuriais, deja pradeda sirgt musų tauta.

O kai del imperialistinių svajonių, tai aš čia jų visai ne propaguoju, del to, kad aš kalbu ne apie Mogilevą, Smolenską, Kievą ir Lucką, bet tik apie Vilnių, kuris visuomet buvo ir kulturine ir etnologine ir istorine Lietuvos širdimi.

Taigi ir ekonominiai ir politiniai Lietuva be Vilniaus —tai kelmas, stuobris, kuriam nukapota visos šakos. Toki stuobriai kaikada ilgai, kartais, kelis ir kelioliką retkarčiais net keliosdešimt metų vegetuoja. Bet pagaliaus anksčiau — vėliau pradeda put viduje ir žuva.

Nejaugi mes norime tokį likimą pagamint Lietuvai, mes, kurie taip tankiai apdainuojame patys save didvyriais ("....Tu didvyrių žeme....")?

Apie padarinius, kuriuos atneštų Viniaus nustojimas musų tautai kaipo tautiniam individui, kitą kartą.

Vygandas.

(Iš "Lietuvos")

STRAIPSNIS 130
Baudimas

Auklėjant kudikį reikia vengt žiauraus pabaudimo, kadangi jie nieko nežino kas gera, kas bloga. Kudikis seka savo palinkimus,, ir jei jie neveda ji geron linkmėn, tai tėvų pareiga yra parodyt gerą. Perdaug tėvų yra apimti taip vadinamo "nedaryk" įpročio. Jei tokie pašvęstų tik pusę tiek laiko parodymui kaip nukreipt kudikio noringą domę, į kuri nors sveiką ir normališką kelią, tai turėtų kur kas linksmesnius vaikus. Kudikis yra opus tvarinis ir turi visus suaugusio norus bei palinkimus. Jei šie palinkimai nuolatos yra draudžiami, tai jis verstinai turės ieškot kokio nors negeistino kelio ir išeigos.

Pagrindai Prižiurint Sergantį Kudikį

Jaunas kudikis, gavęs karštį, turi but tuoj guldomas į lovą vėsiame tamiame ir gerai išvėdintame kambary. Reikia jam leist ilsėtis ir miegot kiek tik nori. Kudikis, kurs neramus, piktas, turi kokį nors skaudulį, bet be karščio, irgi taip pat lai daro.

Sergančio kambarį nereikia paverst į susirinkimų ruimą kumutėms ir kaimynams. Nors kudikis ir nesirgtų limpama liga, bet geriausia reikia jį atskirt nuo kitų vaikų iki liga pažįstama. Sekant šitą atsargą bus galima išvengt daugelio limpamų ligų plėtimosi.

Ar jusų kudikis verkia? Ar nervuojasi ir nerimsta? Jei taip, tai veikiausia jo maistas jam netinka. Jei negali žindyt savo kudikio, ir jei jis neauga iš krutų pieno, duok jam Borden's Eagle Pieną—pieną, kuris laimingai išauklėjo šimtus tukstančių kudikių. Lengvai pagaminamas —tik atmiešk virintu vandeniu kaip mokinama. Per 65 metus motinos davė Eagle Pieną kaipo vieną milžinišką sveikatos dovaną savo vaikams. Jį gydytojai rekomenduoja kudikiams, kurie menki ir sirguliuojanti, nes jis lengvai suviškomas ir teikia pilno maistingumo.

Bet o kad tinka kudikiui jis dar yra geriausis maistas nedapenėtam vaiku. Pažymėti tyrimai vesti mokyklos vaikų tarpee, rodo, kad vaikai maitinami Eagle Pienu padidėjo abelnai imant septyniais svarais daugiau, negu tie, kurie penėti paprastu bonkų pienu. Sek savo vaiką atydžiai. Pasverk dažnai. Atmink, kad nedasveriąs vaikas yra nedapenimas. Jaunas vaikas turi gaut du šaukštu Eagle Pieno kasdien atmiešta trimis ketvirtdaliais puodelio šalto vandens. Duok paryčiais ir po pietų. Senesni vaikai dažnai jį labiau mėgsta su ginger ael, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

Perskaityk atydžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk ateičiai.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA IVAIRIŲ KNYGŲ.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service.

Vaikų vedybos

Daugiau negu trečdalis milijono žmonių gyvenančių Jungtinėse Valstijose šiandien, yra vedę neturėdami šešiolikos metų amžiaus. Sulyg Russell Sage Įstaigos, kuri jau per keletą metų daro investigacijas jaunų mergaičių apsivedimas palaiko ne demokratinius ryšius tarp lyčių, kas neatatinka su amerikoniškais lygybės ir draugiškumo tarp vyrų ir moterių idealais. Dažnai tokioje vedyboje vyras paprastai yra daug senesnis, ir jis palieka jos globėjas ir mintytojas. Perkėlimas jaunosmergaitės iš jos gimtinių namų į namus, kur vėliau ji įėjus butų galėjus but viena iš lygių bendrininkų, neišvengiamai kenkia kaip jos, taip ir jos vyro ypatiškumui. Nė vienas nė kuomet nežinos ką reiškia tikras draugiškumas ženybiniame gyvenime.

Paprastai buvo manoma, kad tokios vedybos atsitinka tarp svetimtaučių, bet paaiškėjo, kad tai randasi pas čia augusius. Investigacijos parodo, kad naujos Amerikos aplinkybės padarė žymią įtekmę ant amžio, kuriame imigrantai ir jų vaikai veda. Svetimtaučių paprotys anksti vest pranyksta po pirmos gentkartės. Tiktai 6.3 nuošimčiai antros gentkartės veda sulyginus su 14.3 nuošimčiais atvykusių iš svetur. Jaunų vedybų paprotys taip atsimainė tarp svetimtaučių antros gentkartės, kad jie veda daug vėliau negu čia augusieji. Skirtumas labai aiškus—13. 3 nuošimčiai čia augusių veda tarp 15 ir 20 metų amžiaus, bet tiktai 6.3 nuošimčiai svetimtaučių antros gentkartės veda tarp tų amžių.

Vaikų vedybos taip plačiai turi dvi priežasti. Faktas, kad daug valstybių nereikalauja kitokio patvirtinimo kaip tik afidavitą vieno iš kandidatų, kuomet išduodamas leidimas vest; ir kad legalis amžis vest yra 12 metų mergaitėms ir 14 metų vaikams New Yorke, New Jersey, Pennsylvanijoj, Kentucky, Louisiana, Virginia, Florida, Maryland, Rhode Island, Tennessee Colorado, Idaho, Maine ir Missippi.

Priežastis, kurios veda prie vaikų vedybų yra noras ištrukt iš nemalonumų, kurie randasi nekuriuose namuose, mėginimas išsisukt iš priverstino mokslo įstatymo reikalavimų, ir noras išsisukt nuo pabaudos peržengus kitus įstatymus.

Vedimas jauname amžiuje dažniau atsikartoja mažuose miestuose, neg dideliuose. Palinkimas anksčiau vest šiltesnėse šalyse neg šaltose matomas visame pasauly. Kitas svarbus faktorius šioje problemoje yra, kad daug miestų, miestelių ir ukių yra atskirta, ir nėra užtektinai pasilinksminimo ir mokslo parankumų. Tokiose vietose mergaitė sulaukus aštuoniolikos metų, jau skaitoma senmergė.

Nekuriuose Amerikos miesteliuose randasi netik jaunų vaikų vedimas, bet labai daug giminių veda gimines, taip kad tris-ketvirtdaliai viso miestelio gyventojų turi tą pačią pavardę. Padidėjus komunikacijai, gelžkeliais, automobiliais, telefonu, telegrafu, ir laikraščiai, pagerėjo padėtis, nes dabar gaunama įvairesni valgiai ir turima didesnės kulturinės progos; taipat dabar turima platesnį ir geresnį pasirinkimą gyvenimo draugų ir draugių.

Vėžio liga

Vėžio liga arba vėžys, jei laiku pasergėtas ir tinkamai gydomas yra išgydoma liga. Beto, jei kaikurios sąlygos, kurios dabar yra žinomos ir veda prie vėžio, yra prašalinamos arba išgydomos, vėžio ligos galima pilnai išsisaugot.

Delko-gi vienas pamanimas apie tą ligą iškelia tiek baimės? Turbut, delto, kad chirurgikos ir kitokios gydymo priemonės labai dažnai negali prašalint tos ligos užpuolusios musų gimines ir pažįstamus. Toks dažnai pasitaikantis prityrimas sudarė apie mus apie vėžio ligą, nusiminimo atmosferą ir fatalizmo jausmą, kuriuos labai sunku prašalint. Dar blogiau, tas jausmas veda prie to, kad žmonės nesistengia apie tą ligą sužinot. Išsidirba į strausą panašus paprotis bėgt tolyn nuo faktų, kad jų visai nematyt. Tas pats iš savęs yra priežastimi pasidauginimo nuo tos ligos nereikalingų mirčių.

Ištikrujų gi vėžys, kaip ir džiova yra išgydomas, jei laiku patėmytas ir anksti pradėtas gydyt, bet ant nelaimės, jo pirmieji ženklai, paprastai, ne baisųs ir išrodo taip menki, jog pavojaus niekas ir nesitiki; be to, svarbiausis dalykas yra tas, jog kelias savaites pavėlavus dažnai persimaino visas dalykų stovis.

Yra reikalinga dų dalyku, kad apsaugot žmogaus gyvybę nuo to seno žmogaus priešo. Pirmiausiai žmonės turi žinot pavojaus ženklus ir laiku suprast jų reikšmę; antra, turėtų but visur supratimas ir pasitikėjimas šių dienų medicinos mokslui, kuris sako, kad **daug kartų vėžio liga jos pradžioje yra išgydoma.**

Dabar niekas džiovos neskaito liga, nuo kurios butinai turi mirt, tai yra delto, kad žmonės pradeda ligą suprast ir žino, kaip nuo jos gydytis. Tos pačios pastangos yra dabar daromos, kad visi protingi suaugę žmonės turėtų pamatinias žinias apie vėžį. Kaip tik žmonės supras kas vėžys yra, toji baimė, kuri dabar randasi, persikeis į protingesnį vilties jausmą. Bet apsisaugojimas yra visuomet svarbu ir, kad but sveiku, žmogus turi žinot nelaimės priežastis. Žinių, kurias protingi žmonės turėtų žinot yra nedaug ir viskas išpasakota šiame veikale.

Kaip plačiai vėžys yra išsiplatinęs

Pagal geriausius statistikų apskaitliavimus Suvienytose Valstijose nuo vėžio miršta 90,000 žmonių kas metai. Suvienytų Valstijų 1917 m. sezono pranešime randame 61,452 mirčių nuo tos ligos vietose, kuriose registracija yra vedama, o tai yra daroma, tik tarp 73% visų šios šalies gyventojų. Jei visos mirtis nuo vėžio butų teisingai pažymėtos ištikro, kad Suvienytose Valstijose butų nemažiau, kaip 100,000 mirčių per metus.

1917 metais Suvienytų Valstijų registracijos apielinkėje nuo džiovos mirė 110,285; nuo plaučių uždegimo 115,-337; inkstų ligų 80,912. Taigi vėžio liga yra viena tarpe labiausia prasiplatinusių ligų.

Ar vėžio liga platinasi? Išrodo, jog taip, nes užrašomieji mirčių skaitmens parodo, jog pustrečio nuošimčio daugiau miršta kas metai. Suvienytose Valstijose tas skaičius pakilo nuo 62.9 ant 100,000 gyventojų 1900 m. iki 81.6, 1917 m. Panašiai pranešama ir iš kiekvienos kitos civilizuotos šalies. Tečiau atydžiai dalyką ištyrus sunku pasitikėt, kad tos žinios viską nurodytų, kas liečiasi ligos platinimosi.

Kokiu amžiaus laiku vėžiu daugiausia sergama? Vėžys beveik išimtinai užaugusių liga. Apie 95%, mirštančiujų nuo vėžio yra žmonės, turintieji daugiau kai 35 metus. Viršum 40 metų vienas iš dešimt mirštančiujų miršta nuo vėžio. Daugiausia iš nepasisergėjimo arba nežinystės, 9 iš 10 turinčiujų tą ligą. Tačiau, jei tinkamai saugojamosi ir gydoma užtikro, kad daugiau kai pusė tų 90,000 mirčių kas metai Suvienytose Valstijose nebutų.

Kuriose kuno dalyse vėžys dažniausia randasi? Vėžio liga apsireiškia įvairiose formose beveik kiekvienoje kuno dalyje. Suvienytų Valstijų cenzo pranešimai parodo, kad vėžys pilvo ir kepenų sykiu yra priežastimi 35,000 viso nuo vėžio mirčių. Vėžys moterų lytiskujų organų yra priežastimi 13,000 mirčių per metus; vėžys kručių apie 8,500, vėžys gerklės ir liežuvio apie 3,500; vėžys žarnų 12,000; vėžys odos apie 3,500 ir vėžys kitų kuno dalių apie 14,000.

Ar moteris dažniau serga vėžiu negu vyrai? Taip, delto, kad lytiškieji moterų organai ypatingai yra prie tos ligos palinkę. Viena aštunta dalis visų moterų ligų senesnių kai 40 metų yra vėžio, o tiktai viena mirtis iš keturiolikos vyrų to paties amžiaus yra nuo tos ligos. Jei mes išskirsime mirtis nuo vėžio kručių ir ysčiaus, tai vėžio liga randasi pas moteris ir vyrus beveik toje pačioje proporcijoje. Civilizuota, ypatingai baltoji, rasė dažniau serga vėžiu, abelnai imant, neg Šiaurės Amerikos indijonai, ir Oriento rasės, bet išrodo, jog ysčiaus vėžys dažniau atsitinka tarp Suvienytų Valstijų negrių moterių, neg tarp baltujų. Vėžys kručių ir ovarių dažniau atsitinka tarpe netekėjusių. Iš kitos pusės-gi ysčiaus vėžys dažniau atsitinka tarp tekėjusių moterių.

Taigi vėžio liga ypatingai apeina moteris, o labiausiai pusamžes moteris. Yra skaitoma, kad tarp 35 ir 45 metų amžiaus, nuo vėžio miršta, tris kartus daugiau moterių, negu vyrų. Tarpe 45 ir 50 metų du sykiu tiek, kiek vyrų. Tačiau, yra linksma atsimint, kad tos ligos formos, liečiančios ypatingai moteris, kaip ir kitos formos daugiausiai yra išgydomos, jei ligos pradžioje tinkamai gydomos.

Trys paprastos rupesnio priežastys

Imant domon, jog toji liga padaro tiek baimės ir rupesčio, ir, tikrai sakant yra labai baisi, yra svarbu žinot tris paprastasias rupesnio priežastis. Pažiurėkime į jas arčiau.

(1) **Ar vėžio liga yra limpama?** Tiek, kiek mes dabar žinome, ji yra nelimpama. Jokių perų, kurie įleisti arba įėję į žmogaus ar gyvulio kuną butų priežastimi vėžio ligos, lig šioliai nesurasta. Taip-pat nėra jokio pamato tikėt pasakoms, kurios taip dažnai papasakojamos apie "vėžiu užkrestus namus" arba "vėžio sodžius." Sirgimas taja liga, kuriuose nors namuose arba gatvėje, daugiau kaip kituose, atydžiai dalyką ištyrus pasirodo, jog tuose namuose ar toje gatvėje gyvena daugiau žmonių turinčių kai pusė amžiaus. Kadangi vėžys yra liga vidurinio arba senesnio amžiaus, taigi suprantama, tokiose aplinkybėse, dažniau atsitinka ir vėžio liga. Taipat pasakos apie daugiau vėžio liga sergančiuosius kuriame nors sodžiuje, paprastai ištyrus, pasirodo, kad tai yra sodžius, iš kurio dauguma jaunuomenės yra kur nors iškeliavus. Del tos priežasties taip daug mirčių nuo vėžio ligos yra Vermonto ir New Hampshire valstijose, nes tų valstijų daug jaunuomenės yra išėjusios į kitų valstijų miestus. Vakarinėse vastijose, kame gyvena daugiausia jaunuomenė, nuo vėžio miršta labai mažai.

Pasakojimas, kad galima užsikrėst vėžio liga nuo kito žmogaus yra nepamatuotas. Iš daugel tukstančių užrekorduotų vėžio operacijų, nėra nė vieno atsitikimo, kad ligonis butų užsikrėtęs nuo chirurgo ar slaugės. Pasibaisėtinas apleidimas kaikurių ligonių atsitinka vien delto, kad jo prižiurėtojai bijosi užsikrėst taja liga. Ypatingai tai yra nelaiminga kadangi vėžys, kuomet jis yra neišgydomas, reikalauja kantrios ir žmoniškos priežiuros. Nors nėra pavojaus gydyt ar apraišiot sergantį vėžio liga, tačiaus paprastas švarumas reikalauja, kad sutepti apraišalai ir įvairųs nešvarumai apie ligonį, sergantį vėžiu, butų atsargiai surinkti ir disinfektuoti, o apraišalai sudeginti. Tai daryt reikia ne del to, kad bijot užsikrėst vėžiu, bet del to, kad puliuose ir apraišaluose randasi įvairių perų, panašių į tuos, kurie yra priežastimi vočių, rožės ir kitų odos uždegimų.

(2) **Ar vėžys gali but prigimtas?** Praktiškai sakant, vėžio liga nėra prigimtina. Niekas negali taip gerai to dalyko patikrint, kaip gyvenimo apsaugos bendrovės, kurios žiuri į tą dalyką iš biznio pusės. Tos įstaigos, kuomet sprendžia ar asmuo yra "good risk" atmeta prirodymus, kad vienas arba kitas tėvų arba kuris nors protėvių yra sirgęs ta liga. Jų pačių atsargiai vedami rekordai per daugel metų prirodo, kad tas neparodo dar kad asmuo taja liga turėtų sirgt. Ištikrujų neseniai ir labai tikrai vedami tyrinėjimai gyvenimo apsaugos bendrovių statistikų, galutinai prirodė, kad nėra priežasties tos ligos bijotis, nors ir abudu tėvai butų mirę nuo vėžio ligos.

Tiesa, kad kaikuriuose bandymuose su pelėmis, kurie taip plačiai buvo aprašomi laikraščiuose, lyg nurodo, jog vėžio liga dažniau užpuola tuos gyvulius, kurie yra gimę iš arti stovinčių giminystėje tėvų. Tačiaus, nors tas faktas ir yra žinomas, reikia patėmyt, kad tas tik yra tarp kaikurių baltujų pelių rušių, ne tarp visų veislių ir niekuomet nebuvo patėmyta tarpe baltujų žiurkių, marių kiaulaičių, zuikių ir kitų gyvulių, kurie yra vartojami tos ligos bandymams. Labai nenaturalės sąlygos, kuriose tie bandymai yra vedama yra taip skirtingos nuo tų, tarp kurių randasi žmonių rasė, jog galima tikrai sakyt, kad vėžys butų prigimtas tarpe žmonių. Kitais žodžiais sakant, bandymų prirodymai negali dar užstot statistikos prirodymų, kurie parodo, kad vėžys yr neprigimtinas. Net tie, kurie tvirčiausiai stovi užtai, sako, kad įsigima tik palinkimas prie vėžio ligos, bet ne pati liga. Daugiausiai ką galima patart tiems žmonėms, kurių šeimynose randas vėžio liga, kad jie patirtų ir ypatingai saugotų ligos apsireiškimus, bei, kad saugotųs tos ligos taip kaip ir kiti protingi žmonės kad daro. Tačiau, jie neturi rupintis niekuo daugiau. Neteisingas supratimas, kad vėžys įsigema iš to, kad liga taip plačiai įsiplatinusi dažnai užpuola kelius šeimynos narius toje pačioje ar sekančiose gentkartėse.

(3) **Ar vėžys yra kraujo liga?** Jis nėra kraujo liga ir negali but paskaitomu panašiu į veneros ligas arba į ligas, kurios paeina iš nedoro ir nemorališko pasielgimo, kas galėtų suteikt ant pavienio žmogaus ar šeimynos ištvirkelio vardą.

(Bus daugiau)

Strand Lunch

J. N. SALADKA ir A. BROOKS savininkai

304 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška vieta. Smagiausiai lietuviams savoje vietoje.

JUOKAI

Turi parduot visiems

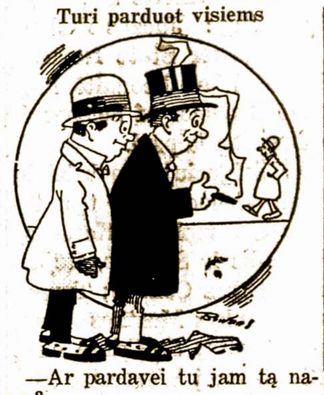

—Ar pardavei tu jam tą namą?

—Taip, aš jam pardaviau, bet yra dar pati ir vaikai.

—o—

Tik dideli pinigai kalba

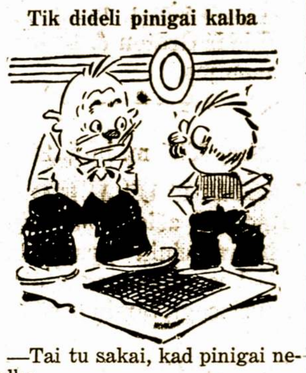

—Tai tu sakai, kad pinigai nekalba.

—Niekas nekalba pakol neužauga, taip pat ir pinigai.

—o—

Apsirėdymas

Pirmas vabalas:—Ta gražioji peteliškė buvo tik žabalas kelios savaitės atgal.

Antras vabalas:—Taigi! Mat, gražios drapanos kiekvieną pataiso.

Kur važiuoji?

—Kur važiuoji?

—Pas Daktarą.

—Kas serga?

—Ryt svečių bus reikia recepto.

—Del ko tas receptas — del sveikatos?

—Ne, del ligos.

—o—

Pelių meilė

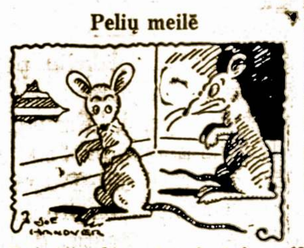

Panelė pelė:—Ar-gi tai gali but tikrenybė, kad tu mane myli?

Ponaitis pelis:—Oi, kai aš tave myliu! Nė už surį tavę neduočia.

—o—

Ką pirmiausia daryčia

Pati:—Mielas mano, sakyk ką tu darytum, jeigu tavo turtinga teta numirtų ir paliktų tau turtus.

Vyras:—Pirmas dalykas ką aš daryčia, tai nustočia mislinęs kada ji mirs.

ŠEIMYNINKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų, pagerinimui jos žinojimo atliki nėjant pareigas kaipo šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomus kiekvienai Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖ No. 55

Virimo Receptas

Medus yra saldus skystis ištrauktas bičių iš gėlių ir paskui sudėtas į korius. Gal nustebins jus, kad vienas svaras medaus yra tai skystimas surinktas iš dviejų ar trijų milijonų gėlių, bičių pasidarbavimu. Medus yra dviejų rušių: Korinis ir Ištrauktas. Koriais ir geresnis ištrauktas parsiduoda naudojimui prie stalo. Medus gelbsti vidurių viršikinimui. Medų visada reikia laikyt kur sausa *ir* šilta. Vienas populiariškiausių valgių kur medus naudojama yra kepta kiaušinienė. Ją lengva padaryt ir kiekvienas jusų šeimynoj mėgs ją.

Kepta Puodukuose Kiaušinienė

1 puodukas evaporated pieno
½ puoduko medaus
2 puodukai verdančio vandens
3 kiaušiniai
⅛ šaukštuko druskos

Suplak kiaušinius, saldumynus, ir druską su uždaru, paskui supilk pieną. Sumaišyk gerai, supilk į puodukus, paskui sudėk į blešinę, kurios dugne patiesta keletas popierių. Užpilk blekinėn vandens, kad apsemtų puodukus iki trečdalio, karštu vandeniu, paskui kepk vidutiniame karštyje, apie 25 minutas. Jei norime, galima kiaušinienę kept garu vietoj sausu karščiu. Vanduo blekinėj neturi užvirt.

Virtuvės Patarimai

Nesukratyk pyragą kolei jis dar pečiuje, nes nuo to jis pasidarys sunkus. Buk atsargi, kuomet atidarai pečiaus duris.

Pirm smožijimo žuvies žiurėk, kad ji butų visai sausa. Apibarstyk miltais pirm dėjimo į skarvadą.

Nulupimui obuolių greitai, užpilk ant jų karšto vandens ir padengk. Lai pastovi dešimts minutų ir oda nueis lengvai.

Kuomet nudegi pirštus, uždėk tuoj miltų ir skausmo nejausi. Miltai apsaugoja nudegimą nuo šalto oro.

Naminiai Pasigelbėjimai

Už lašinius ant lentynų po biskelį lavendrų aliejaus, taipgi knygšėpose ir kamaraitėse prašalint sunkų orą, kuris paprastai susidaro drėgname ore.

Prašalinimui nuo šilko lietaus plėtmų, sušlapink visą šmotą materijos ir prosyk kolei dar šlapia. Galima spondžiu išlapint materiją atsargiai arba permerkt garu iš gerai verdančio arbatinio katilo iki pilnai sušlaps. Kuomet tas bus atlikta, galima materiją prosyt.

Atnaujinimui nublankusių grindų patiesalų, nutrink juos skaluliu pamirkytu amonijos mišinyj. Tą reikia daryt kada karpetai arba patiesalai grynai nušluota.

Grožės Patarimai

Geriausis budas naudojimui perfumo yra sekantis. Pasidažyk pirštų galus ir greitai patrink užpakalyj ausų, pažasčių duobėse, ant rankų, ir delnuose. Pamatysit, kad odos šiltumas išplės kvapsnį. Taip naudojant perfiumą jis nenugaruos, bet jo aliejai pasiliks ant odos. Nepilk perfumo ant drapanų. Gėlių aliejai perfume tada išduoda savo kvapsnį, kada sušyla. Perkant perfumą, žiurėkit, jog gaunat geriausį ir pasitikėtinos išdirbystės.

Ypatiška Sveikata

Ar gyvenat laukuose, miestelyje ar mieste, jusų pareiga yra užsilaikyt sveikai. Nepavelykit sau ar savo šeimynos nariams nusikamuot. Pirmiausia taisyklė sveikatai yra protingai valgyt, gert dikčiai vandens, vengt užkietėjimo, ir naudotis kuodaugiausia tyru oru ir saule ko tiek daug yra. Saulė ir oras dykai, vanduo labai pigus, taigii lieka tiktai pasirupint atsargiai pasireinkt maistą. Naudojant tinkamą maistą kasdien, užkietėjimas neprivalo atsitikt. Ligų, kurių negaunam nereikia nė gydyt. Užkietėjimas yra priežastis daugelio rimtų negerovių ir savaimi užmauda. Kiekvieną dieną savo maiste turit turėt vaisių, nors vieną daržovę, dvi ar daugiau virtų daržovių (kitokių negu bulvės), čielų grudų ir sėlenų.

VIETOS ŽINIOS

Dikinis atsilankė. Jonas Dikinis, Dzimdzi-Drimdzi dalyvis, lankėsi Worcesteryj kelias dienas. Antradienyje iškeliavo į Montello ir Bostoną, kur mano apsistot ilgesniam laikui.

Mergaitė sudegė. 4 metų Stasė Urban, 4 Richland st. mirė nuo apdegimų. Eidama pro degantį gazinį pečių, jos drabužiai užsidegė, ir kol motina spėjo užgesint liepsnas, mergaitė skaudžiai apdegė.

Gera uoslė. Gelžkelio policijantas, dirbdamas prie tavorinių vagonų, Franklin st. užuodė kvapą, panašų į uždraustą gėrimėlį. Patyrinėjus, ir pasišaukus prohibicijos agentus atrasta dvejuose vagonuose $100,000 vertės alkoholio ir šnapso. Policija konfiskavo. Neišduoda vardų keno ir kam buvo siunčiama. Laukiama areštų.

Didelis šokiai Maironio parke subatos vakare, birželio 27. Grieš puiki orkestra paties Juozo Bliudžiaus. Jokios įžangos nebus. Todel visi galite pribut ir smagiai pasišokt.

Kanauninkas Julionas Macijauskas atvažiuoja į Worcesterį. Nedėlios vakare bus prakalbos po bažnytinėje svetainėje. Aukos bus renkamos del padegėlių švėkšniečių. Visiems lietuviams linkėtina duot pašelpa pavargėliams nuo ugnies.

Šv. Jurgio Draugijos susirinkimas įvyks birželio 27 d., A. O. H. svetainėje, 7 valandą vakare. Iš priežasties šventės 4 liepos, susirinkimas laikomas viena savaite ankščiau.

A. V. **Dailyda,** pirm.

Šv. Liudviko Draugijos piknikas bus birželio 28 d., 1 v. popiet, ant Gedimino kalno, naujos parapijos naudai. Kviečiam atsilankyt kuoskaitlingiausiai, kiekvienas busit užganėdintas. Piknikas rengiamas bendrai su Worcesterio Lietuvių Benu, kuris dalyvaus piknike su įvairiu beno muzikos programu. Kviečia Benas ir Šv. Liudviko D-jos **Valdyba.**

Lietuviai baigė mokslus. Pereitą savaitę, tarp baigusių augštesnius mokslus, buvo gana didelis skaičius Worcesterio lietuvių.

Classical High School: Vincas F. J. Kereišis, Juozas Matulaitis, Adomas J. Teraškevičius, Elena J. Stoškiutė, Marė B. Tumosaitė, Juozas A. Vaičiulis, ir Juozas J. Alekšiunas.

High School of Commerce: Ona V. Ališauskaitė, E. M. Pranckevičiutė, Edvardas Keturakis, Elena V. Buda, S. V. Butkevičiutė, Juzė M. Keblinskaitė, M. E. Matjošaičiutė, Ona Rugieniutė, ir F. P. Stevens.

Boston University, Teisių Fakultetą: Stanislovas J. Vaškelevičius, Pranas Baublis.

Holy Cross College: Juozas C. Ginkus ir Juozas K. Žemaitis.

Massachusetts School of Pharmacy: Juozas Budnis.

Worcester State Normal School: Marė Leonaitė, kuri gavo Bachelor of Science & Education laipsnį.

Iš baigusiujų moksleivių High School, šie tęs toliau savo mokslą: Kereišis, Vaičiulis ir Stevens, stoja į Holy Cross College; Tumosaitė lankys Muzikos Konservatoriją; Stoškiutė eis į kliošlorių; į Worcester Polytechnic Institute tenka Matulaitis, ir Tereškevičius, kuris, už pavyzdingą mokinimąsį gavo vienų metų stipendiją iš Graton & Knight kompanijos.

Bremen, 1925 m. birž. 20 d.

ŽODIS IŠ UŽ JURIO

Kadangi ačiavimas tapo lig ir tradiciniu apsireiškimu, tad nenorėdamas tradicijai nusižengt, tarsiu ir aš žodį.

Pasiekęs Europą, prisiminiau visas pergyventas dienas Amerikoje. Po Ameriką dzimdzinėjau vos kelerius mėnesius, o ji man patiko. Patiko, tiesą pasakius, ne tiek pati Amerika, kiek joje begyvenę lietuviškieji veidai.

Patyriau, kad amerikietis lietuvis čia, svetimoje šaly begyvendamas, neatbuko savo tėvynės meilėje ir nenustojo gerų lietuviškojo vaišingumo ypatybių. Tame įsitikinau Jusų pastogėse beviešėdamas. Gražių įspudžių namon besiveždamas, nuolatos Jumis miniu, broliai ir sesės.

Už visą, ką Jusų antroje tėvynėje patyriau, esu Jums dėkingas ir tariu nuoširdų ačiu! Nesakau sudiev, nes tikiu dar kartą Jumis matyt. Mano grįžimas Amerikon įtikins Jumis, kaip brangus man esate. Taigi ligi pasimatymo!

J. Olšauskas,
"Dzimdzi-Drimdzi" narys.

P. S. Kitų laikraščių prašau perspausdint. **J. O.**

Ex-senatorius Johnson pas Worcesterio švedus. Garsus eks-senatorius Magnus Johnson iš Minnesota, dalyvavo švedų iškilmėse Fair Grounds pereitą šeštadienį. Milžiniška minia susirinko pasiklausyt jo kalbos. Jis iškeliavo sekmadienyj.

Pardavė namą už $5. Real estate agentams buvo suteiktas smugis pereitą savaitę, kuomet P. Cashern pardavė 2 gyvenimų namą už $5.—Cashern norėjo statyt garadžių, bet ant žemės radosi senas namas. Nuėjęs į S. I. Howard Co. paklausė, kiek jam duos už namą. Perdėtinis paklausė, kiek vertas. —$5., atsakė Cashern. Biznis ant vietos pervarytas.

Vagystės. Nuo pradžios mėnesio iki dabar, labai daug vagysčių buvo papildyta Worcesteryj. Vagis įsigaudavo į namus prapiaudamas ir atkabindamas dratines duris. Policija mano, kad vienas žmogus papildė tas visas vagystes, nes visur "darbas" atrodo vienodas. Trįs vaikai, po 14 ir 11 metų buvo areštuoti, prisipažino prie išplėšimo trijų krautuvių. Vaikai yra lietuviai ar lenkai— Chester Morriss, 14 metų 110 Endicott st., Victor Pacevicz, 14, 30 Suffield st. ir Stanley Kulesa, 11, 17 Seymour st.

PARSIDUODA.
NAMAI ir FARMOS

5—5—5 kambarių namas su visais naujos rušies įtaisymais. Kaina $11200, įmokėt tik $1500.

6—6—6 kambarių namas, su visais naujos rušies įtaisymais. Kaina $12500, įmokėt tik $1500.

2 TENEMENTU po 5 kambarius, naujas namas. Kaina $8000, įmokėt $700.

FARMA 80 akrų žemės, 10 mylių nuo Worcesterio, 1½ nuo mokyklos, štoro ir "State Road." Kaina tik $3000.

APDRAUDŽIU nuo ugnies namus, forničius, automobilius, ir visokios rušies biznius. Reikale kreipkitės.

L. J. PAULAUSKAS,
(Naujame p. M. Paltanavičiaus name)
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA pigiai ukis Lietuvoje, netoli Panevėžio, 20 dešimtinių žemės, geros triobos ir didelis sodnas, yra gero miško. Parduosiu už $2000 "cash" arba mainysiu ant propertės. Del platesnių žinių, kreipkitės laišku.

J. JASIUNAS,
21 Congress Ave., Waterbury, Conn.
(26—27)

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai: dviejų miegamujų kambarių, kuknios, ir front ruimo. Nelabai nauji, bet geri.

173 VERNON STREET,
(25—26) (Ant pirmo)

ANT RANDOS

ANT RANDOS penkių ruimų namas, su elektra, gazu; randa labai žema. Kreipkitės pas
IGNĄ MANASĄ,
155 Vernon St., Worcester, Mass.

REIKALAUJAMA 500 VYRŲ dirbt tabako ukėse. Išsiunčiami 8 valandą kiekvieną rytą. Valgis, guolis suteikiamas. Geras, nuolatinis darbas.

CARROLL LABOR AGENCY,
24 Allyn St., Hartford, Conn.
(25—28)

LUMBERIS—MEDŽIAI DELEI STATYMO IR MALKOS
parsiduoda labai už prieinamą kainą. Kas nori budavot budinkus, matykite mus; kas norite pigiai pirkt malkas, kreipkitės pas mus, o sutaupysite pinigus.

VALENTINAS GORČIČA,
32 Lafayette St., Worcesteryje.
(25—28)

NAUJAS VEIKALAS

Ką-tik išėjo iš spaudos J. Naruševičiaus vienaveiksmė farsa "PO APGARSINIMUI." Veikalas yra lengvas perstatymui, nereikalauja brangių scenerijų, ar kostiumų, bet yra begalo juokingas, turintis daug komiškų situacijų, ir tikrai patiks lietuviškai publikai. Veikale dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterįs. Draugijos, pirkit dabar ir mokinkitės perstatymui ant rudens. Mėgstanti skaityt juokingus dalykus, pasipirkite kopiją ir juokitės skaitydami. Veikalo "PO APGARSINIMUI" kaina 30c. knygelė.

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon Street, Vorcester, Mass.

Vienatinė Vieta

kur galima gaut tikriausios visokios vaistžolės, šaknįs, žiedai, lapai, geriausia trejanka, ir tt. Atsiųsk 10c, gausit visokių žolių ir knygų katalogą. Agentams duodam gerą uždarbį.
M. ZUKAITIS,
449 Hudson Ave. Rochester, N. Y.
(6—31)

DR. TESSMER,
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA
SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMĄ
LIETUVIAMS!
Tel. Park 3310.

25% sutaupymo ant Dantų Darbo, neskaudžio, užsitikimo
Dr. Konjoyan—Dentistas,
332 Main St. Room 316
Tel. Park 3102 Valandos 9—7

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj.
390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai pardavėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirupų r orangeade.

GARSUS CROWN QUALITY LEDAI.
21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204.

$1000 TIK UŽ 60 CENTŲ!

Atsiųsk 60c., o gausi, ne pinigais, bet žolėmis, daugiau, kaip $1000. Ką reikštų žmogui $1000, jei jis sveikatos neturėtų? Butų visai tuščias daiktas tokiam žmogui. Musų žolės yra kas kita. Suteikė sveikatą tukstančiams, suteiks ir Jums. Pataiso nesveikus vidurius, prašalina strėnų skausmą, kosulį, dusulį, patrukimą, skausmus po krutinei, nervų sugedimus, ir tt. Atsiųsk 10 c., gausit visokių žolių ir knygų kataliogą.

M. Zukaitis,
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
(34)

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street

Turtas — $22,500,000
Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

J. L. Pašakarnis,
Lietuvis Optometristas
ir akinių pritaikintojas
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Steliuokitės Sau Naujus Siutus!

Steliuokitės Sau Naujus Siutus!

Ateikite pas mus pasirinkt iš musų naujausių sampelių, gražiausių suknių ir užsisakykite sau naujausios mados siutus. Padarysime jums gražiai ir drutai, nes dabar turime laiko. Prisiartinus vasarai, busime labiau užimti darbu, todėl priminam jums, kad nelauktumet paskutinių dienų, duotumet mums iš laiko gražiai jas parėdyt. Daug metų praktikavęs kriaučius.

V. M. INTAS,
25 Millbury St. Worcester, Mass.

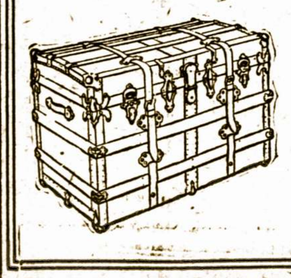

Viskas Dėl Kelionės!

Skrynios, Rankiniai Našuliai, Drapanų Valizos, Lietsargiai ir viskas čia galima gaut, kas reikalinga del kelionės.

The Baggage Shop,
573 Main St., Worcester, Mass.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

Tai vienintėlė linija, kurios laivai reguliariškai per ištisus metus susisiekia stačiai su laisvosios Danzigo valstijos portu, TAIP ARTI KLAIPĖDOS, kad laivas, ant kurio sėdat New Yorke atveža Jumis beveik į pačią Tėvynę—Lietuvą, nes iš Danzigo į Klaipėdą, tai tiktai vienos nakties kelionė laivu be jokių ekstra iškasčių.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:—
Laivas "ESTONIA" 2 d. Liepos
Laivas "LITUANIA" 21 Liepos
Laivas "ESTONIA" 11-tą Rugp.

Kainos laivakorčiu: Į Klaipėdą visu keliu vandeniu: 3-čia klesa $107; 2-rą—$132.50

BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York City
Kreipkitės čionai ar prie savo vietinių agentų

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.
NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyme namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu —
14 Vernon St.,
Tel. Park 8177, Worcesteryje.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Naujas Lietuvis Graborius
JUOZAS J. DIRSA
Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.
Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—
13 Ellsworth Street.
Tel. Cedar 4953.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

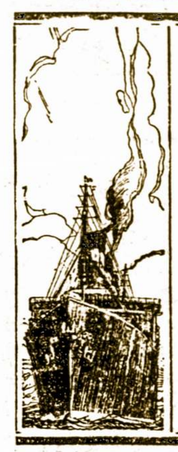

Keliaukite S. V. Valdžios Laivais
LIETUVON
Per BREMEN ar CHERBOURG
Papiginta ten ir atgal kelione
tik **$203.00** ir augščiau,

NUVAŽIUOKITE ir grįžkite patogiose trečios klesos kajutose garsių laivų S.V. Linijos—milžino Leviathan, mylimo George Washington, garsių America, President Harding, Republic ir President Roosevelt, kurie iš New Yorko užsuka į Cherbourg, Southampton, ar Plymouth, ir Bremen. Važiuokite laivais, kurie duoda geriausias vietas, maistą ir dėnius. Patogus ir greitas susisiekimas su vieta kur važiuojate. Pagelbstime gauti pasportus, vizas ir suplanuoti kelionę. Visus faktus gaukite iš jusų laivakorčių agento arba—

United States Lines
45 Broadway New York City
75 State Street Boston, Mass.

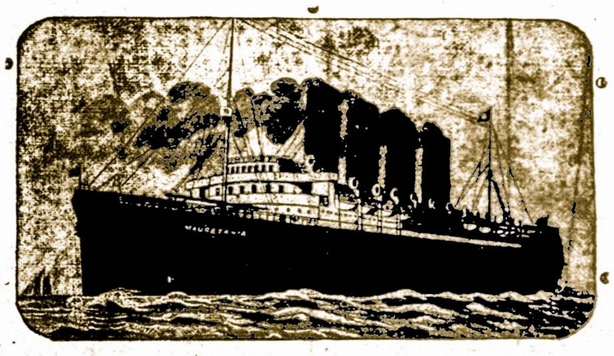

DABAR LAIKAS Į LIETUVĄ VAŽIUOT!

Jeigu žadi Lietuvą aplankyt, tai važiuok dabar, geriausiai pasigėrėsi musų Tėvynės gamta. Jurėmis kelionė dabar geriausia negu kituose sezonuose. Gali puikiai atsilsėt, paviešėt ir atgal sugrįšt.

Mes turime visų linijų agenturas ir galime jums patarnaut išleisdami ant geriausių laivų. Kelionę dabar galima turėt puikiausią su geru prirengimu.

Norinti keliaut, su kelionės reikalais, kreipkitės pas mus, mes sąžiningai jums patarnausime su pasporto gavimu, su vizų gavimu ir visais kitais kelionės reikalais aprupinsime.

Vežant pinigus kelionėje, gerai veštis čekiais; musų keleivių čekiai mainomi visuose Europos miestuose. Parduodame piniginius keleivių čekius labai pigiai.

Norėdami siųst pinigus į Lietuvą, visada siųskite per mus. Mes siunčiame doleriais ir litais už pigiausią kainą.

M. PALTANAVIČIA,
14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE,
KURIOS TURTAS ARTI $1,000,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $375,122.89
pomirtinių. Pašalpų išmokėta $413,550.15
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00
Į SAVAITĘ.
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

ŽODYNĖLIS
GERIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ
KALBA.

Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą, be kito pagelbos išmoksi skaityt, rašyt ir kalbėt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas
M. PALTANAVIČIĄ,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.